

TORONTAI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre .300 D Negyedévre .75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
			Hirdetések díjszabás szerint		
			Megjelenik naponta délután		

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A kormányban teljes az egyetértés.

Beograd, dec. 24.

Radics Szeptán tegnapi cikkét a Domban, amelyben a nála megszokott temperamentumos módon megtámadta az amerikai adósságok rendezésére küldendő delegációk összetételét. A cikk radikális politikai körökben érthető nagy felütést és nyugtalanságot keltett. Egyrészt azért, mert a cikkben arról is szó volt, hogy a kormány Amerikában egy új kölesön felvételét tervezi, másrészt, mert Radics váratlanul Beogradba érkezett.

Ambár számítani lehetett rá, hogy ez az ellentét is, mint annyi más, valamilyen kompromisszummal elintéztet fog nyerni, mégis óriási érdeklődés nyilvánult meg az események fejlődése és azok elsímitásának módja fölött.

Radics cikkében azt követelte, hogy a kiküldendő delegációba dr. Krezsmár képviselőt vegyék be. Sztójadinovity pénzügyminiszter ez ellen foglalt állást, mert a radikális-klub képviselői közül sem vettek be

senkit, holott van köztük szakember. Sztójadinovity annyira Radicsék követelése ellen volt hangolva, hogy kijelentette, ha Radics nem enged, úgy a delegáció a párisi tárgyalások befejezése után hazajön és nem megy Amerikába.

Sztójadinovity természetesen engedett álláspontjából a Pasity miniszterelnökkel és Nincity, Gyuricity, Miletity és Trifunovity miniszterekkel folytatott eszmecsere után.

Mig a radikális miniszterek Pasityval konferáltak, addig Radics Szeptánt dr. Janity Voislav radikális képviselő kereste fel és hosszú ideig tárgyalt vele. Janity valószínűleg közvetített, amit bizonyít az, hogy távozása után Radics Szeptán tárgyalt Radics Pavleval, aki azután este Pasityhoz ment és este kilenc óráig tárgyalt vele. A miniszterelnök Radics Pavle és Sztójadinovity tárgyalásáról még az est folyamán kommunikét adtak ki, amely a kormányban lévő teljes egyetértésről tesz tanuságot.

A kiséntente konferenciája újra kitoldódik.

Beograd, dec. 24.

A kiséntente konferenciája, amelyet január 14-ikén tartottak volna meg Dubrovnikban, valószínűleg újból kitoldódik a cseh politikai életben fölmerült bizonytalanság miatt.

A konferencia tárgysorozatán a következő pontok lesznek: 1. A kiséntente viszonya Ausztriához és Magyarországhoz. 2. A dinasztia kérdése Magyarországon. 3. A balkáni szerződések ügye. 4. A kiséntente és Szovjetország viszonya. 5. A Szovjetunió hajózás könnyítése. 6. Lengyelország és a kiséntente viszonyának szorosabbá tétele. 7. Az általános leszerelés ügye. 8. A nemzeti kisebbségek kérdése.

Oriási vihar pusztított Franciaországban.

Páris, dec. 24.

Szerte az országban az éj folyamán óriási viharok dúltak, amelyek nagy károkat okoztak. Párisban az Eiffel-torony rádió-anténája ledőlt. Bordeauxban a partmenti vendéglők összedőltek, a fürdőtelep teljesen elpusztult.

Le Havreben a hajók céltalanul vesztegelnek, mert a tenger nyugtalankodása miatt a kikötőbe nem futhatnak be a hajók, sem az utrakész hajók nem indulhatnak el.

A „Kulturbund“ kilencvenhat főlja — zár alatt.

Neuner képviselő intervenciát a belügyminiszternél.

Beograd, dec. 25.

Neuner Vilmos német-párti országgyűlési képviselő Schumacher Sámuel képviselőtársával felkereste a napokban Makszimovity Bózsó belügyminisztert, akinél interveniált annak érdekében, hogy a Kulturbund működését engedélyezze azokban a vajdasági községekben, ahol munkássága elé akadályokat gördítettek. A képviselő elmondották, hogy Pribicevity annak idején elrendelte a Kulturbund feloszlását, a határozatot azonban a Davidovity-kormány felfüggesztette és elrendelte az egyesület vagyonának zár alóli feloldását és további működését.

A rendeletet tizenhat községben végrehajtották, kilencvenhat helyiségben azonban mai napig sem foganatosították. Kilencvenhat községben még mindig zár alatt tartják az egyesület vagyonát, amit a képviselők rendkívül sérelmesnek találtak és kérték a minisztert, hogy utasítsa a helyi hatóságokat a régebbi kormányrendelet végrehajtására. A miniszter megígérte, hogy magához rendeli a belügyminisztérium BBB ügyosztályának főnökét és még a na-

pokban kiadatja általa a kért rendeletet.

Hasonlóképpen megígérte, hogy a fegyverviselési engedélyek megtagadása körüli sérelmeket felülvizsgálja.

Milliók tűzkár Beogradban.

Beograd, dec. 24.

Az este tűz keletkezett a Metropolitan-palota épületében elhelyezett Amerikan filmrodában. Rövidzárlat folytán tüzet fogott egy szekrény, amelyben hirtelen igen értékes filmeket őriztek. A lángok hamarosan elhamvasztották a filmtekeréseket. A tűzoltóság minden erejének megfeszítésével sem tudta az értékeket megmenteni.

A kár a tulajdonosok állítása szerint több millió dinár.

Uj Haarmann.

Tömeges rablógylósságot leplezett le tegnap a berlini rendőrség. Letartóztatta Jasch Frigyes munkanélküli csavargót, aki lakásának bérbeadásából tengette életét. Alberlői negyvenötven év körüli némberek voltak, akik Berlin éjszakai életének zürzavarában keresték meg minden napi nyomoruságos kenyerüket. Jasch évek óta meggyilkolta és elégette lakónőit, az elrablott ruhák árán pedig spirituszt vásárolt, a melyet pálinka gyanánt fogyasztott. A folyó évben kilenc asszonyt ölt meg bestiális módon.

A nyomozás folyik.

Uj ut épül a becskerekéi járásban.

A Beeskerek járási uti bizottság előterjesztést tett a megyének, hogy a Begejszvetidjuradj és Szrpszkiitebej között vezető utat, amely eddig járási ut volt, vegyék át a törvényhatósági uthalózatba. Az alispán a járási bizottság előterjesztését magáévá is tette, azzal a változtatással, hogy az utat Szrpszkiitebej és Velikitorák között felveszi a megyei uthalózatba, a két Torák és Begejszvetidjuradj közötti ut azonban megmarad járásinak. A járási uti bizottság ma tartott ülésén elhatározta, hogy az ut kiépítésére háromszázezer dinárt irányoz elő a jövő évi költségvetésbe. Az említett utszakason az ut teljesen járhatatlan volt. Sáros időben a községek megközelítése szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött. Az évtizedes kőút kockái a nagy használat folytán teljesen kikoptak, úgy hogy ma már csak egyes részei vannak meg és illuzórikus volt az utról azt állítani, hogy kövezett. Az építési munkálatokat előreláthatólag már a tavasszal megkezdik. Az ut kiépítésével Nincityevótól a két Torákon át rendes ut fog vezetni Begejszvetidjuradjig.

A szeretet ünnepén.

Künn, az élet országútján egy percre megáll az az örök vándorcsapat, amelyet emberiségnek neveznek: és ráeszmél arra, hogy a szeretet felséges eszméjének sugárjai érik fáradt, meggémberedett tagjait. Egy percre felesillan a lelkeben az isteni gondolat, hogy egymásért vagyunk teremtve és nem azért, hogy a gyűlölet barikádjain egymás fegyverétől essünk el. Az ünnep megnyugtató, fájdalmat csillapító szent hangulatában egy percre újból megtaláljuk önmagunkat, akik a lét szürke és érzéketlen többi napjain oly nagyon eltávolodtunk egymástól. Szeretet! — hangzik az isteni parancs és a szeretet ünnepén visszhangozva hasít a lelkünkbe ez a szent szózat, hogy holnapra ismét elnémuljanak a szívünk csarnokai és a gyarló ember minden önös indulata legyen megint urra felettünk.

A szeretet isteni parancsa testvérsorba állítja azokat, akiket a sors vagy a történelem mindenható hatalma egymás felé sodort. Nemcsak a vallás mélyeséges intelve követelné meg ezt az egybeforradást: a hűvösen mérlegelő, józan belátás is azt tanítja, hogy minél bensőbb valamely közösség összefogása, annál nyugalmasabb és eredményesebb is az egy sorsra utalt emberek élete. És mégis: a teremtés koronája, a büszke észlely, naponta százszor megtagadja önmagát és megtagadja testvérét és amikor a béke angyala sugárzó, jóságos arccal közeledik feléje, eltakarja látni nem akaró szemét, erőszakkal elnémitja szívének megváltásért esengő hangjait és bűnös szeretettel szorítja magához a fegyvert, amellyel — végig a történelem folyamán — sebet ejtett felebarátján.

Ugy mondják: a világ lassankint közeledik az igazi béke eszméjéhez és a fölvilágosodás hatalmas fejlődése az igazi erkölcs magaslatára fogja juttatni az embert. Vajjon van-e alapja ennek a felemelő reménynek? Tegnap még rettenetes vihar tépte az emberiséget és a világra szakadt félelmes éjszakában, északtól délig és kelettől nyugatig a gyűlölet felszabadult furiai végezték pusztító munkájukat. És ma már az örök béke szivárványos álmát valljuk megvalósíthatónak, holott sohasem tanultunk a tegnaptól, holott a szeretet szent igéjét éppen csak ismerjük, anélkül, hogy tettel és megdönthetetlen akarattal követnők is.

Emberek vagyunk, akik jól tudjuk, hogy elveszünk a felebarát segítő karja nélkül, akik megfagyunk a szeretet áldó napja nélkül, akiknek vérpiros szíve halálra sápad.

ha az embertestvér életet adó szive bele nem kapcsolódik a miénkbe. És mégis: a szemünkben bizalmatlanság ég a szeretet derűs és szent fénye helyett és ajkunk akadozik, amikor a megértés lelkeket egybefűző szavait keressük. Fajok, felekezetek és nemzetek ma is magasan lobogtatják a gyűlölet zászlait és a születés véletlenségét elég oknak tekintik az egymás elleni, kérelhetetlen és hitet ölö harera. Ma is még boldoggá teszi az embert a mások boldogtalansága és mámorossága az a fájdalom, amelyet magak okozott a másoknak. A szeretet

szent napja világol — és mi még ma is a fekete éjszaka után áhitozunk.

A boldogság tündérvárát csak a szeretet tisztaszívű katonái tudják bevenni. Ma még a tündérvár ott forog valahol a mese képzeletvilágában és a szeretet katonáját még a látnoki remény bölcsőjében ringatják. De minden igaz ember lelkében ott ég, olthatatlan lobogással, az imádság, hogy jöjjön el végre a szeretet birodalma, amelyben a részvét könnye és a jóság harmata fogja sudárba szökkeneni a vétésünket.

Egy és más a becskerek munkásbiztosító-pénztár működéséről.

Mire szükséges az új nyilvántartás.

Beckerek, dec. 25.

A Velikibecskekeri Kerületi Munkásbiztosító-pénztár a napokban felhívást intézett a munkaadókhoz, hogy azokat az alkalmazottakat, akik 1925. december 21-én alkalmazásban — munkában — vannak, jeleltsék be újonnan a munkásbiztosító-pénztárnak. Néhány munkaadó vonakodott a felhívásnak eleget tenni és a kereskedelmi és iparkamara útján követelte a rendelet visszavonását, mindenesetre azért, mert attól tartott, hogy az újabb bejelentés a munkaadók nagyobb megterhelését jelenti. Hogy az ügyel tisztában lehessünk, felkerestük a ker. munkásbiztosító-pénztár vezetését, ahonnan a következő felvilágosítást kaptuk:

1922. évi munkásbiztosítási törvény alapján kétféle segílyt adnak, egymint: segílyek, amelyek tagnak és annak családtagjainak járnak azon naptól kezdve, amikor a tag munkába lépett és olyan segílyeket, melyeknek elnyerése bizonyos ideig tartó tagságot igényel. Ez utóbbi segílyek, az úgynevezett kvalifikált segílyek. Azon a napon, amikor a munkás — alkalmazott — munkába lép, már igényt szerzett orvosi kezelésre, gyógyszerre, kórházi ápolásra és munkaképtelenség esetére táppénzre is, tekintet nélkül arra, hogy a munkaadója bejelentette-e a pénztárnak vagy sem. A többi segílyek, mint a gyermekági segíly, esecsémökelenye, szoptatási segíly, műfogak, fűrdőzés és szanatóriumokban való gyógykezelés, bizonyos ideig tagsághoz van kötve, vagyis az a tag, aki ilyenemű segílyt igényel, kell hogy tagja legyen a pénztárnak legalább három hónap óta, a gyermekági segíly elnyeréséhez 6 hónap, illetve 12 hónap óta a többi segílyek elnyeréséhez.

A tagságot a következőképen állapítják meg: Ha a tag egy évben 6 hónapig volt bejelentett tagja a pénztárnak, vagy két év alatt egy évig volt biztosított tag, megszerzi az úgynevezett passzív jogot és ilyenkor igényt tarthat a kvalifikált segílyekre.

Azonkívül igénye van a tagnak a felsorolt segílyekre három hétig a munkából való kilépés után is akkor, ha a kilépés előtti évben legalább hat hónapig volt tagja a pénztárnak és hat hétig akkor, ha a kilépés előtti két évben legalább egy évig volt tagja a pénztárnak.

A tagságnak a beigazolása hosszú évek során nagyon nehéznek bizonyult, mert ezt a tagságot magának a munkásnak kellett beigazolnia. Egy egyszerű munkástól, aki egy évben több gazdát eserél, akiknek sok esetben a nevét sem jegyzi meg, nem lehet követelni, hogy a tagságát maga beigazolja. Ezért rendelték el a központi pénztár, hogy a kerületi pénztárak minden egyes tag részére külön egyéni lapot vezessenek, amelyre rá legyen vezetve a tag alkalmaztatása. Ezen adatok alapján adják ki a tagnak azt a segílyt, amely őt a törvény szerint megilleti.

Ép úgy szükséges az egy évi, de legalább félévi tagság a baleseti sérülések és rokkantak járadékának megállapításához, mert a tagság igazolása nélkül nem lehet megállapítani a segílyt — járadékot, amelyre alkalmaztatásuk alapján igényt tarthatnak.

Számtalan eset fordult elő, amikor a munkás nem tudta beigazolni a tagságát és ezért elvesztette a segílyre való igényét, ami nem történt volna meg, ha a pénztár felfektette volna ezeket az egyéni lapokat, amelyeknek nyilvántartását a becskerek munkásbiztosító-pénztár 1914-ig vezette is.

A pénztár most ennek véget akar vetni és be akarja vezetni tagjainak kartotekrendszerű nyilvántartását, hogy ezzel lehetővé tegye, hogy jogaiból senki semmit sem veszítsen és könnyebben juthasson a segílyhez, amelyet a törvény biztosít számára.

Mindebből kitűnik, hogy a pénztár igazgatósága minden erejével arra törekszik, hogy ezt a fontos társadalmi és humánus intézményt fejlessze, azért feltétlenül szükséges, hogy a pénztárt ebbeli törekvésében úgy a munkaadók, mint a munkások támogassák.

A SZÉPSÉG A NŐ LEGNAGYOBB ÉKESSÉGE!

A rút arcot megszépíteni, a szépséget megtartani, ápolni legnagyobb művészete a kozmetikának. A modern kozmetikának remeke a Dr. Földes

MARGIT-CRÉM

amelytől arcnunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz. A ráncok elsimulnak, szeplők, májfoltok eltűnnek. Újból mindenütt kapható.

Ára 15 dinár. Ára 15 dinár.
Vezérképviselő: 2716

Heller, Velikakikinda.

HIREK

— dec. 24.

Házasság. Jankovics István (Pancsevó és Annau Erzsike (Velikibecskeker) december 26-án délután négy órakor a helybeli református templomban házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ref. istentisztelet lesz egyházi becszéddel s az uriszentvacsora kiszolgáltatásával Beckereken karácsony első napján délelőtt egyegyed tizenegy órakor s Novibecsejen másodnap délelőtt fél tíz órakor. Első nap délután 5 órakor a becskerek templomban karácsonyfa ünnepély, másodnap délután öt órakor ünnepzáró istentisztelet.

Annyi izgalommal

és annyi belső megilletődéssel talán egyetlen egy ünnepre sem készül az ember, mint karácsonyra. Mert hiszen minden ünnep között a legköltőbb a karácsony. Hanem az idén sokat veszít régi poéziséből. Előreláthatóan fekete karácsonyot érünk. Ami annyi bájjal, varázssal vette körül máskor a havas táj, a befagyott Béga és a csikorgó hideg elmaradt. Pedig minden ünnepnek meg van a maga évszaka. A husvét a természet ujlulását jelenti, a pünkösdt a virágnylás tette idejévé és a karácsony akkor igazi, ha fehér hópalástját ráteríti mindenre a tél. Azért volt annyi varázsa a mi gyermekkori karácsonyainknak, mert a decemberi ünnepre teljes zordsággal jött meg a télapó. Fönt, fönt hideg hazája szellős bércein pedig boldogan terjesztette örökzöld tőit a fenyőszál. Kacéran ringatta ormát. Elevenzöld ágait belepte a puha fehérség és nem is álmodta, hogy néhány nap múlva eljön a szeretet napja, amely neki halála ugyan, de haldokolva is a szeretet égő lángocskáit hordja ágain, hogy hitvallást tegyen róla. A ragyogó kis gyertyácskák, amelyek a szeretetnek a sötétség ellen törtető erejét akarják szimbolizálni, jutassák eszébe mindenkinek, hogy a szeretet fényéhez és melegéhez minden embernek joga van. És igyekezzen is mindenki, ha többnek nem lehet, legalább egy ember számára meleggé, fényessé, boldoggá tenni ezt a napot, amelyen az örök szeretet megtestesült igéje született.

Halálozás. Öszinte részvétellel vetjük a hirt, hogy Beck Szilárd gépészmérnök hosszú szenvedés után 32 éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt nagy és előkelő rokonságot borított gyászba.

Egy kecskeméti ügyvéd kalandja. Kovács Mihály dr. kecskeméti ügyvédnek kellemetlen kalandban volt része a Noviszád—Beckerek közötti vasutvonalon. Családi ügyeket intézett el Noviszádon és ügyes-bajos dolgai végeztével Beckerekre utazott. Utközben, még a bácskai részen, ismeretlen tettesek meglopták. Néhány dinárral a zsebében érkezett Beckerekre, ahol felkereste kartársait és előadta kalandját. Utlevelével igazolta, hogy személyazonossága tényleg megfelel. A becskerek ügyvédek hamarosan összeadták az utazáshoz szükséges pénzt és lehetővé tették dr. Kovács számára a hazatérést.

Egyházzenei műsor a karácsonyi ünnepeken a róm. kath. plébániatemplomban. Az első ünnepnapon d. e. 10 órakor: „Ecce sacerdos“ Gruber Józseftől, Mise: Schubert Ferencetől, irta 1851-ben 18 éves korában. Kyrie: Andante con moto. Gloria: Allegro maestoso, Credo: Allegro moderato. Sanctus: Allegro moderato. Benedictus: Andante Grazioso, szoprán-, tenor, és basszszóló, éneklük: Sohn Malvin, ifj. Bukovác Pál és Sárk Gyula. Agnus Dei: Lento. Gradual: „Es klingt ein festlich Läuten“ Welker Maxtól Op. 19. Offertórium: Bei Bethlehem waren einst Hirten zur Nacht“ Güttler Józseftől Op. 36. szopránszóló, éneklük Pretz Ilonka. „Pápai himnusz“ zenekarra irta Weninger Ernő.

A második ünnepnapon: délelőtt 10 órakor Pastormise Kempter Károlytól, Gradualéra „Angyalok éneke“ háromszólamu nőikar Zoepf Józseftől, fordította Gutjahr Károly. Offertóriumra „Gyermek te szent“ Müller Henriktől és a Pápai himnusz ének és zenekarral.

Vasárnap, e hó 27-én: d. e. 10 órakor „Aspergesme“ Hallertől. Mise Gruber Józseftől. Offertóriumra „Gyermek te szent“ Müller Henriktől. Az első és második ünnepnapon délután 3 órakor ünnepélyes vespera Güttler Józseftől, éneklük az egyházi énekkar. Az orgonán Weninger Ernő, dirigens Weninger J.

Az adóbizonnylatok beszerzése. A becskerek kereskedők és gyáriparosok egyesülete (grémiuma) felhívja tagjait, hogy idejében, legkésőbb január elsejéig szerezzék be a jövő évre esedékes adójuk befizetéséről szóló adóbizonnylatukat és azt mutassák be a becskerek vámhivatalnak. Ellenészetben ugyan is a vámhivatal a külföldről érkező küldeményekre négyszázalékos illetéket vet ki, amelyet az áru értéke után számífanak fel. Az adóbizonnylat arról szóljon, hogy nemesak a folyó évre esedékes adót, hanem a jövő év első negyedére (január—március) szóló harmadosztályu kereseti adójukat is befizették, a többi adóra nézve pedig biztosítva van az állam követelése (az illető vagyonának telekkönyvi megterhelésével). A grémium felkéri a tagokat, hogy a lehetőség szerint, fizessenek be részleteket a hátralékos adók törlesztésére és ennek igazolását is vegyék be az adóigazolványba.

TEASKANA
piros

tartalomdús és igen zamatos,
legfinomabb aratású tiszta
Indo-Ceylon
teakeverék, erősebb felöntésnél
tejszinnel, enyhébb felöntésnél
anélkül igen ajánlatos.

Ők hárman.

Novella.

Irta Borsodi Lajos.

I.

Ott ültek együtt hárman a kisvárosi koresma egyik félreeső sarkában. Szélesen keringő, álmos füstfelhő, összevegyülve áporodott alkoholgőzzel, terpeszkedett rájuk és táncolta körül a végsőket pislákoló, poros lámpákat. A nyersfaragású asztalon, a esorba poharakban, gyanus színű, olesó lőre szunyadozott.

Nagylaky Mózes, a hegedüvirtuóz, annyi pétervári, bécsi, majd debreceni és szekszárdi sikerek hőse, fejét öklére támasztva, félig rajtafeküdt az asztalon. Koponyáján néhány jobb időkből visszamaradt hajfürt imbolygott, sőt az egyik, indokolatlan merészséggel, fiatalosan a homlokába is csapódott. A ruhája — no de ez igazán nem fontos, hiszen a koresma többi vendége sem öltözködött éppen az utolsó divat szerint. De ez a színehagyott, sóhajtó zsakett nagy szerepet játszott a hegedüvirtuóz életében, mert ha elgondoljuk, hogy a kiváló művész husz éven át, az összes nagyvárosi pódiumokon is, megható hűséggel ragaszkodott ugyanehhez a ruhadarabhoz, úgy egyszerre elénk villog az a rejtelmesség látszó ok, amiért Nagylaky Mózes, az élehetetlen zseni, esténként ott volt látható a kisvárosi koresmájának egyik félreeső sarkában, fejét öklére támasztva és félig rajtafeküdt az asztalon. A hegedüvirtuóz közel járt már az ötvenhez, de csak a hegedü művészetét tanulta meg. Az élet művészetét nem kívánta megtanulni.

A másik asztaltárs Jójárt Dénes volt. Husz éves lehetett. Dus haja büszkén hullámozott ég felé és rózsás

arcán ünnepeles komolyság és szilárd öntudat ült. Jójárt Dénes vékony teste bizonytalanul zöld ruhába volt szorítva, kissé horpadt mellette fölött széles, fekete selyemcsokor lebegett, amely alól, derűs kíváncsisággal, fehér ingének egy csücskéje kandikált ki. Amint ezekből következik, Jójárt Dénes hivatásos drámairónak tudta magát.

A harmadikat, aki valamikor régen Oroszországból szakadt ide, az egész városban csak Nikolajnak hívták. Nikolajt egyébként nem tartották egészen tökéletesnek, sőt az utcagyerekek akárhányszor gunyolódva követték, amikor esetlen gesztusok között, fennhangon önmagával vitatkozott és látszólag ok nélkül többször hangosan felkacagott. Nikolaj a hóna alatt állandóan egy citerát hordott és ez a citera is esténként ott volt látható a koresmában a családi asztalon, szinte odasimulva gyöngéd tulajdonosához.

Ezt a Nikolajt a másik kettő a világ legnagyobb bölesének tartotta.

2.

Kocintás nélkül, csöndesen iddógtak.

Halkan tört ki a szó a hegedüvirtuósból:

— Uraim, — mondotta keserűen — én megölöm magamat.

Nikolaj ékteleen nevetésbe kezdett:

— Ugyan! Hát érdemes egy leány miatt? Érdemes az egész világ miatt? Az ember születik, egyideig koresmázik, aztán ugvis meghal. Minek itt erőlködni?

És hosszú körmeit végighuzta a citera hurjain, aztán a felsikító, zavaros hangárdatot még nagyobb öhejjel kísérte.

De Jójárt Dénes aggódva nézett a művész elborult szemébe. Nagylaky Mózes egy idő óta állandóan emlegette az öngyilkosság tervét. Ez gyanus volt, fölötté gyanus. És a drámairó, aki úgy érezte, hogy már hivatásánál fogva is mélyen belelát az emberi lélekbe, ebben a lélekben ezuttal határozott alakban látta kibontakozni a végzetes szándékot.

— Nem szabad ilyenre gondolnia, művész. — mondotta férfias komolysággal. — Hiszen nincs is oka rá. Az a lány biztosan szereti önt, egészen biztosan szereti.

Nagylaky Mózes szemében öröm lobbant:

— Gondolja? Ószintén gondolja?

— Esküt teszek rá.

— Miből gondolja?

— Miből? Istenem, miből? En rá nézek egy nőre és máris tudom, hogy szerelmes-e, vagy sem. Ez a szakmámba vág. Meg aztán, minden leány csak boldog lehet, ha ilyen nagy művész szerelmet érez iránta.

Ez az utolsó érvelés határozottan hatást tévesztett, mert Nagylaky Mózes bosszusan legyintett. De utóbb derűs szemmel mondta:

— Ez a leány egy szent. Ma is, a mint végigtipegett az utcán, lesütött szemekkel... olyan volt mint a megtestesült imádság, pontosan olyan. És ön tényleg azt hiszi, hogy szeret?

A drámairó ellentmondást nem tűró hangon felelte:

— Ebben kételkedni sem lehet.

De Nagylaky Mózesnek még mindig voltak aggályai:

— Nézze csak, uram, ha az a leány igazán szeret, miért nem néz sohasem a szemembe? Igaz, ha látom, én is lesütöm a szememet, de azért mégis megérezném, ha rám nézne. Tud ön erre magyarázatot?

Jójárt Dénes válaszolni akart, de Nikolaj most megint végighuzott a

citera hurjain és a kirobbanó vad bongás közben röhögve kiáltozta:

— Szerelem, mindig csak szerelem. Ha az embernek megbolondul az esze, akkor örültek házába viszik, de ha a szíve bolondul meg, akkor szabadon hagyják. Hol itt az igazság?

Nagylaky Mózes meghökkenve nézett Nikolajra, a drámairó pedig oktató ábrázattal fordult feléje.

— Nikolaj ur — mondta — ezt a kérdést nem lehet bölcsességgel elintézni. Mi most itt az érzések finom hangszerén játszunk és ezt a művészetet hideg ésszel felfogni sem lehet. — Aztán a tapasztalt emberek finom mosolyával újból Nagylaky Mózes szemét kereste:

— Az a leány éppen azért nem néz önre, mert szereti. És mert romlatlan és gyermeteg mint...

A drámairónak e késői éjszakai órában egyetlen hasonlat sem jutott az eszébe. Felvette a boros poharat és gondolkodás helyett megfontoltan inni kezdett.

A művész is akart valamit mondani. De előbb ő is megfogta a boros poharat és hosszasan iddógtat belőle.

Nikolaj szintén.

Nagylaky Mózes most megigazította nyakát a gallérjában, mint a ki valami nagy kijelentésre készül, aztán belekezdett:

— Arról van ugyanis szó, uraim... tudniillik... mert egy leány szívét külső eszközökkel is meg kell nyerni... ha mi ma éjjel a drága leánynak éjjeli zenével kedveskednénk... Azt hiszem ugyanis, hogy ez az ő szemében is nagyjelentőségű lovagi cselekedet volna... tudniillik... noha bizonyos, hogy az ő romlatlan lelke..

A drámairó lelkesen közbeszólt:

— Nagyon helyes és feltétlenül szükséges is. Szaladok a lakására és már hozom is a hegedüjét.

Allomások.

Irta Végh Lajos.

I.

Plundrás falusi vadóc voltam, a mikor az édesapám az öreganyámmal megbeszélte, hogy az Andrist, már mint engem, a gimnáziumba adnak, mert hogy pap legyem belőlem. Azóta nagyon rohamosan fogytak a napjaim és mind sürűbben kerestem fel a falunkat szegélyező, baglyoktól népes vadászkastélyromot, a mely olyan jól illett a falunkba; a száresáktól hangos kubikgödörket és a csikókat őrző paskombeli pajtásaimat. Minden nap és mind szomerubbán bucsuztam tőlük; bár valamennyi kíváncsiság is vegyült ebbe az érzelmi keverékbe, mert én ismertem a várost; a gimnáziumról pedig nagyon kódös sejtéleim voltak. Csak éppen annyi, a mennyit a halványképű, karikászemű hetedikes nagybátyámtól elleshettem.

Bicezés és fészekszedés közben gyakran volt hancurozásom a paskombeli libapásztorokkal, akik között nem egy bogárszemű és formásbókájú is akadt. Tudtam már gorbóskodni a fehérnéppel. És círában káromkodni.

A gimnáziumban is tekintélyem lett. Elszánt legénynek hittem magam.

Az öreganyám városi házában lakás volt. Egy foltozó varga. A csi-

rizszagu inasoknak kerestem a barátságát, de azok mélysegesen lenéztek. Én meg a kócos pesztránkat néztem le.

A fiatal, kékszemű suszterné, a ki mindig esunyán foltozott lábfeleit hordott, sokszor megsimogatta rövidre nyírt sörtéimet. Különösen akkor volt gyöngéd hozzám, amidőn a tüskésállu majszter a már elnyűt, tes lábszíjjal dült ki a konyhaszobából, még mindig suhogtatva a lábszíját.

Ilyenkor én beosontam hozzá és a meleg ölében jól eső érzéssel meghuzódszkodtam.

Eleinte neki is jól esett a részvétnék hitt közeledés.

Egyszer megesezt, hogy úgy mint a libapásztoroknál, nagyon közel férköztem hozzá és mintha meghökkenést volna attól az átható fénytől, amely szemeimből feléje sugárzott.

És a hogy lerázott magáról, mint a buldogkölyköt az anyja, besietett az öreganyámhoz és az üvegajtón keresztül kihallatszott, amint szívesen hadarta: képzelje háziasszony, a taknyos csöppségben már ágaskodik a vér.

II.

Az érettségin átkinlódtam, bár cingár legény létemre inkább a verkedésben, a vivásban, a billiárdozásban és az asszonydolgokban éreztem magam érettnék. A sorozóbizottság nem sok teketóriát csi-

nált. Egy tekintetre kimondta, hogy tauglich. A tüzérekhez.

Első dolgom volt hosszuszáru, sarkantyus csizmát szabtatni.

Olyan sulyosakat léptem a nyári vakációban, ha a nagykoesma előtt elhaladtam, hogy nó. A legények, a volt pajtásaim, az utszélére huzódszkodtak és onnan sem mertek köszönni, míg én nem szoltam. A libapásztorokból lett tömött hajfonatu hajadonok pedig egymásközt vihogtak, ha megláttak.

Az apám gazdaságában hasznoskodtam. A nagy magtárban zsákolták a legények a sok üszkös buzát. Én a vékánál álltam csapóval a kezemben. Két csapott véka volt egy pozsonyi mérő. A mázsa még akkor nem járt. Egy zsákba egy pozsonyi dukált. A papzsákba kettő is belefért és maradt még egy fölöntőnyi hely, hogy jó fogás eshessék rajta.

Olyik legény akkor sem felejtkezett meg, hogy a Pannát, aki a zsák száját tartotta, jól oldalba öklözze, amikor a zsák a vállát nyomta. A Panna ezt hálás pillantással nyugtázta.

És amikor vagy tizedszer fordult a Marci a papzsákkal a padlásról, a Panna kezesen simult hozzá, mintha a válláról verné le a port, piszkot.

A nádszál Pöre, az Emerencia — belső cselédünk leánya, amint lekerült róla a kacabáj, ott billegett az ocsu körül, amelybe szakajtókat meregetett. Az ingváll alatt úgy ki-

duzzadt a nemisége, hogy ellenáthatatlan vonzást gyakorolt a kézre. „Férhessen már az urfi, no.” És úgy tett, mintha nem értékelné a finomkodásomat.

Ép megtelt egy papzsák jó tetejesen. Aszondom a Marcinak: hoca csak vállamra. Sajditotta a derekammat, de azért csak szaporáztam a lépteket a padlás torkolatáig. Ott lehentergett rólam és idő előtt kinyílt a zsák szája. Amint szerteszt esorog, már hallom a Pöre hangját: Ni-ni az urfi már azt hiszi, hogy ü is embör. A csufos röhejektől nem hallottam a további szentenciákat.

III.

Amikor a negyventől kerül megszzebber ember és közelebb az ötvenhez, nem igen veszi észre az idők telését. Nincs még hija semminek. Ilyenkor még sürűn akadt dolgom a fővárosban, ép mert ráértem a dolgomtól és tehettem. Miből is állt annak előtte egy felruccanás! Alig hogy egy pár fröccsöt leeresztett az ember a kerekos koesmában, máris Kóbányát hirdette a kalauz. Kóbányán aztán már úgy nyüzsög a vonat, mint rajzaskor a méhek. A költség se volt ép sok, ha az ember az elsőosztályon utazott — szabadjeggyel.

Nagy delejes patkó volt a főváros a vidéki acélos szívekre. Nem lehetett annak sokáig ellentállni, hogy be ne csengessen egyik-másik régi, vagy leginkább friss ismerőseinél.

De Nagylaky Mózes gyöngéden visszanyomta a rohanni készülő drámairót.

— Ugyan, hová gondol? Hogy én hegedüljek az édesnek a saját hangszereken, amellyel pénzt kerestem? Ez lehetetlen. A kezem sem volna biztos, a szívem is nyugtalankodna... De itt van Nikolaj ur és itt van a citerája. Majd Nikolaj ur lesz oly kegyes...

Nikolaj sötéten nézett a művészre. Majd hevesen előredobta a vállát és dühösen kiáltozta:

— Már pedig én senki lányának nem muzsikálok. Az égernek a szobában igen, a tücsöknek a falban igen, mert azok értik a muzsikámat, de egy lánynak nem. Tud ez szeretni muzsika nélkül is.

Ezzel nagyot csapott az asztalra és félig hangosan mormogta tovább: Nem én, nem én!

Most Jójárt Dénes vette át a szót: — Nikolaj ur — mondotta — ön meg tudná tagadni a művésznek ezt a baráti szolgálatot! Hát lehetséges ez?

A művész kéré hangon hozzáfűzte:

— Nikolaj ur, hiszen ön barátom! Nikolaj szégyenkezve az asztalra nézett. Aztán bizonytalan mozdulattal felállt és a citerát a hóna alá vette.

— Mehetünk! — mondotta hal-

kan. Fizettek és indultak.

3.

Az utca mint hosszú, fekete szalag nyult el előttük.

Nagylaky Mózes apró pipára gyújtott. Jójárt Dénes cigarettázott. Nikolaj pedig füttyörészve haladt előre.

Egymástól nagy távolságban, magas oszlopon, két bánatos lámpa unottan őrizte az éjszakát.

Kutyavonítás.

Egy kávéházból, amint nyílt az

A jó ebédutáni idő, mintha az ilyen látogatásokra teremődött volna.

Janka önagsága megértő figyelemmel volt irányomban: mert azal tudósított szinespapíron, hogy mielőtt felküzködnék a negyedik emeletre, kérdezősködjem a vicénél, mivel hogy felvonólift nincs a házban.

A vicénét meginstáltam. Meg kellett ennek is a módját adni.

Igen is, jó uram, mindjárt felcsemettem a házi telefonon a harminkettest.

A párbeszéd, amelynek csak az innesső részét hallgattam az ajtófélfának dülve, a következő lehetett:

lent: Otthon van a Nagysága?

fent: én vagyok, mit akar?

lent: egy ur keresi a Nagyságát.

fent: Ki az az ur?

lent: nem ismerem, nem mondta a nevét.

fent: de mégis, hogy néz ki?

lent: hát csak már olyan öregesnek látszik.

A párbeszéd további folyamáról nem tudok. Mint a fejbe kólintott, úgy fordultam ki a szűk ajtón a szabad levegőre.

IV.

Sok minden történt azóta. Vagy talán csak egy, — a háboru — és ez a minden.

Okulárét tett az orromra és ezüstöt a hajamra.

ajtaja, öreg valcer hamis ütemei vágódtak ki az utcára.

Jójárt Dénes nagy élénken valamit magyarázott a művésznek. Nikolajt a beszéd nem érdekelte, ő rendületlenül tovább füttyörészett.

Részes ember került eléjük. Nagy körben megemelte a kalapját és dülöngve tovább haladt. Nikolaj röhögve nézett utána.

A Hosszu-utca sarkán megálltak. Itt lakott a leány. Egy percig az ablak alatt sugdolóztak, de akkor tanácsosabbnak vélték, a sarkot megkerülni és ott folytatni a megbeszélést.

Arról volt szó, hogy a játékhoz a citerát valahová el kell helyezni és a drámairó baráti önfeláldozással rögtön felajánlotta a hátát, mint amely a célnak tökéletesen meg fog felelni. Nagylaky Mózes inkább amellet volt, hogy a citerát ketten a kezükben tartásuk. Komoly, susogó szavak cserélődtek.

Most hirtelen a sarok mögül különös zörejt hallottak, mintha közvetlen közelben ablakot nyitottak volna. A suttogás elakadt. Ők hárman összenéztek.

A zörej még erősebben megismétlődött. Semmi kétség: a leány ablaka felől jött. Három sovány nyak nyújtózkodott a sarok leshelyéből az ablak felé.

Az ablak kinyílt, egy másodperc — és egy fürgé férfialak ugrott ki belőle. Már szaladt is egyenesen abban az irányban, ahonnan ők hárman jöttek. Az ablak ismét becsukódott.

Nagylaky Mózesnek a pipa kiesett a szájából, Jójárt Dénesnek a torkában dobogott a szíve, Nikolaj ujjai zavartan a citera hurjain táncoltak.

A drámairó felemelte a pipát és átnyújtotta a művésznek.

Aztán szótlanul visszafelé indultak.

Az inam és a derekam még állta az egyenest, nem adtam még be a kulesot, csak az ischiás ideg rakoncátlanokodott szabálytalan időközökben. Erre is tanálkozik fürdő, perze nem a fővárosban kerestem, mert a fővárosra már nem is volt olyan szükségem. Inkább a tengerpart járta.

A tengerparton hosszabbak és kiadósabbak a napok. Az unalomra is jut idő. A nők ilyenkor hajlamosabbak lesznek. (Kár, hogy erre későn jön rá az ember.) Szemjatekukkal képesek a „visszaemlékezés” ördögét felkeverni a legvénebb csontokból. Egy illatos erdősétány még jobban ingerelte az ördögöt.

Ahol sátráról van szó, ott nem lehet messze az asszony.

Párosával. Egy térdig érő, meg egy bokát villogtató jól szabott szoknya.

Hm! Egyedül és ilyen eldugott erdőrészen. Ez az unalom, ugy a mint azt az iskolában taníthatnák. — Lassan és inkább lomhán mozogtak. És már is megemelttem a kalapom egy a háboru előtti időkből visszamaradt gáláns mozdulattal.

„Allok mulattatásukra, ha bármelyikük is megkívánja.”

A térdig érő szoknya szólalt meg előbb: „Kezeit csokolom bácsi, de a mi mulattatásunkról már csak az unokafivéreink fognak gondoskodni” és immár tangólépésekkel ott hagytak az — utolsó állomáson.

4.

Egymás mögött mentek a némán, szinte holtan alvó utcában. Elöl, sötét arccal, Nagylaky Mózes haladt és feje szinte a melléig lógott. Utána Jójárt Dénes lassu léptei kopogtak a kemény kövezeten. Ő szüntelenül a körmét rágta, ami nála mély tépelődés jele volt. Hátul Nikolaj ballagott, aki élénk érdeklődéssel a kialvó csillagokat figyelte. Valahol kakas kukorékol.

Az egyik saroknál Nikolaj megállt. — Jóéccakát, — kiáltotta a másik kettő után, aztán szalutálva eltűnt a sötétben.

A drámairó érezte, hogy valamit, valami vigasztalót, egy pár meleg szót kellene a művészhez intéznie. De éppen ezt a pár szót nem tudta megtalálni, azt a néhány felszabadító szót, amely a közöttük tátongó, félelmes esőndet meg tudta volna törni.

Hajnalodott. Egy parasztszekér zörgött előre, lomha törtetéssel.

Jójárt Dénes agyát szomorú gondolatok járták át. Eszébe jutott a művész sűrű, keserű fenyegetése: Megölöm magam! Most már biztos, hogy megteszi és pedig nyomban, amint hazaér. A drámairó tele volt aggálllyal, sőt már egészen tisztán ott látta Nagylaky Mózeszt a ravatalon, amelynek egyik oldalán ő szomorkodik, másikán pedig Nikolaj áll, lehorgasztott fejjel, hóna alatt a citerával.

A művész lakása elé érkeztek. A drámairó e válságos percben még mindig szavakat keresett, de ezuttal is hiába.

Melegen megrázta a művész kezét. Aztán maghatottan még egyszer megrázta a kezét.

5.

Másnap este ott ültek együtt hárman a kisvárosi koresma félreeső sarkában. Szélesen keringő, álmos füstfelhő, összevegyülve áporodott alkoholgőzzel, terpeszkedett rájuk és

Kocintás nélkül, csendesen iddögáltak.

Halkan tört ki a szó a hegedűművészből:

— Uraim, — mondta keserűen — én megölöm magam.

Nikolaj éktelen nevetésbe kezdett

Kellemes karácsonyt kíván

üzletfeleinek és vevőközönségének.

Balti cipőáruház 2733

Velikibecskerek, Alekszandrova u.

Tisztelt vevőimnek, jóbarátainknak és ismerőseimnek kellemes

karácsonyi ünnepeket kívánok!

G L A U G JÓZSEF mészáros és hentes, Brigadira Risztitya (Aradáci) u. 2737

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

összes vendégeinek és jóismerőseinek

Perkov István, a „Grosz“-vendéglő üzletvezetője. 2736

Igen tisztelt vendégeinek, jóismerőseinek és kath vendéglős kollégáinak ezuton kíván kellemes

karácsonyi ünnepeket

PRÓKA TRAJKOVITY vendéglős, a „Tri šešira“-vendéglő és kávéház tulajdonosa. — (Daun-fakereskedéssel szemben). — — 2735

A „DRINA“-szálló és vendéglő nagyrabecsült vendégeinek, jóismerőseimnek és kollégáimnak

kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

MARKER ANTAL, a „Drina“-szálloda és vendéglő főpincére — — 2734

Összes vendégeimnek, jóismerőseimnek és vendéglős kollégáimnak

kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

KOVÁCS JÁNOS, a bégaparti vasuti vendéglő és szálló tulajdonosa. 2611

Nagyrabecsült megrendelő hölgyközönségének és jóismerőseinek

kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

2610

PFEIFFER MIHÁLY angol nőiszabó, Vojvoda Putnika (Alkotmány) u. 7.

Nagyrabecsült mozilátogató közönségének és kedves hozzátartozóinak ezuton kíván kellemes

karácsonyi ünnepeket

a „Balkán-Bioskop“ vezetésébe. — — 2749

A „Srzpszka Krana“ kávéház és étterem nagyrabecsült vendégeinek ezuton kíván kellemes

karácsonyi ünnepeket

MIRCS VELJO, a „Srzpszka Krana“ kávéház és étterem főpincére 2752

Összes vendégeimnek, jóbarátainknak és ismerőseimnek

kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

2751

KRIEGER MÁTYÁS vendéglős, (a volt Ellmer-féle vendéglő) Petrogradszka (Melencei) u.

Igen tisztelt vendégeimnek, jóbarátainknak és ismerőseimnek kellemes

karácsonyi ünnepeket kívánok!

2750

M. SLANKAMENAC, higienikus borbély és fodrász (a volt városi adóhivatal épületében)

Igen tisztelt vendégeimnek és jóismerőseimnek ezuton is

kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

Özv. KELLER JÁNOSNÉ vendéglős Beogradszka (Écskai) u. — 2738

A „Klub“-kávéház valamennyi vendégének és ismerőseinek

kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

OMER RADULOVITY, a „Klub“-kávéház főpincére. 2739

Egynapos emlék — a régi szenzációknak.

Huszonöt év alatt sok szenzációs esemény foglalkoztatta a becskeréki közönséget. A társadalmi és politikai életnek számos nevezetessége volt, amely heteken keresztül tartotta izgalomban, lázban az olvasókat. Az idő lassankint elhomályosította a szenzációkat, elkopott róluk a máz, még néha felemlítik, hasonlatképen, vagy ha krenenepapírost vágnak az ujságból a konyhába és néha a piaci árus almájával kerül újra napirendre, míg aztán a jelen el nem feledteti véglegesen, hogy helyet engedjen a halálraítelt másik szenzációnak — az újnak. Az ujságíró mindegyikével kapcsolatosan egy-egy kedves emlékekkel gazdagítja multját és később is, amikor az előrerohanó idő kisavarja elaggott kezéből a tollat, vissza-vissza varázsolja a mult szenzációit, amikor még ő írta szeretettel és lelkesedéssel a fekete lomkatonákba öntött sorokat.

A közönség azonban felejt, bántóan és kegyetlenül és újat akar, kíván, követel. Az élet pedig, a kiszorított élet ad, felszínre dob és felkínálja eseményeit a mindenkori krónikásnak, a történésnek bábaszónának, aki feleicomázza, megmosdatja és megfésüli és úgy adja át az örömteli szülőknek, vagy pedig pucéran, megbotránkoztatóan a maga meztelenségében tárja fel a csunya torzszülöttet, hogy ime ez a ti bűnök, a társadalom büne.

Most huszonöt éve — ugyan ki emlékszik még reá — nagy esemény híre szállingózott szerte a városban. Új munkatársat kap a „Torontál” egyenesen Váradról — hangzott a fáma és első írását már le is közölték mutatónak, izelítőül. Fiatalnak — mondták a hírek — és lobogó haju verselgetőnek, vigkedélyűnek, akinek bizton szerepe lesz a kerékpáros egyet szilveszteri kabaréján. Már készültek is a farsangi zsurokra és a meghívottak sorába mindenütt előre bejegyezték a leányok az új munkatárs nevét, akivel addigra bizonyára már megismerkednek. Ady Endre fellépte elmaradt, — mert ő volt a munkatárs-jelölt — és a rendezőség legnagyobb sajnálatára más volt kénytelen a főszerepet eljátszani.

Hamar elfelejtették a váradi ifjút, kitörölték nevét a meghívottak sorából is, máshová rendelte őt már a sors és most a halhatatlanság olimpuszán uralja a magyar költészetet.

Helyébe Törös Tivadar szállingózott idegenből Beeskerekre, de nem sokáig maradt a „Torontál”-nál. Gyűlölte a kisvárost és gyakran vetette oda a Beeskereket dicsőítő lokálpatriotáknak „Az örültek vasuti indóháza ez.”

Somfai János volt a legközelebbi érdekesség, aki azóta már hozzáidomult az élet realitásához és azt vallja, hogy okosabb dolog írást árulni, mint alkotni, — ő is Budapestről evickélt ide a „Délvidékre”, ahol elkeseredett politikai harcot folytatott az ujság hasábjain a „Délvidéki Ujság”-gal. Schröder Béla volt a szerkesztője az ellenlappnak és Somfai Jánost a somfáról „Stendhölzel”-nek nevezte. Megérkezése napján benyitott a színházba és lepisszgte a tiszteket,

akik szerinte hangosan viselkedtek a megrendítő drámai kitöréseknél. A tisztek sértőnek vették a feltűnő püsszegést és sorfalat állottak a kijáratnál. Schröder tizenegy névjegyet osztott szét ezen a napon és másnap tizenegy ellenfelet tett harcoképtelenné a kincstári erdőben. Azóta rettegetek tőle — távozásáig.

Lauka Gusztáv még a mostani íróasztalok mellett írta a rigmusait és a lakomákról szóló beszámolókat. Mert lakomákon előszeretettel részt vett és ez nem is került fáradtsághába. Szívesen látták minden vendégszerető háznál. Dzsentry ember hírében állott, aki nem szívesen komázik alsóbbrendű családokkal.

1902 elején történt, hogy Miklós Gyula budapesti ujságíró elszegődött Beeskerekre, a „Nagybeeskereki Hírlap”-hoz és megérkezését követő nap benyitott a „Torontál” szerkesztőségébe az offciális bemutatkozásra.

Miklós vagyok — mondotta — és Laukánál, a tekintélyes kora koszaros költőnél kezdte a sort.

Miklós... Miklós — válaszolt barátságosan az öreg — igen... emlékszem... brávo, édes Öcsém... élénken emlékszem. Boldogult apáddal naponta kilovagoltam a folyómenti kis rétbé...

Bajosan uram — köszönte meg az üdvözlést Miklós — ha csak nem a pulton tetszett lovagolni, mert édesapám kereskedő volt örökéletben Kisbürgözdön.

Lauka Gusztáv azóta sem beszélt Miklóssal, akit éppúgy elsodort az élet szele, mint a többieket.

A ragyogó tollu „Öreg riporter” — Sz. Szigethy Vilmos is elkerült Beeskerekre, pedig valaha ő számolt be a város életéről mindennap a „Torontál” hí olvasóinak. Szegedre vetette a sors és ma a „Szegedi Napló” munkatársa.

De nemcsak az ujságírók kerültek a lim-lom emlékek közé, hanem az események is, amelyek az ujságírókon keresztül foglalkoztatták a közönséget és rázták fel a publikumot néha napokra is egyhangú közönyéből.

Ki emlékszik ma már az elmúlt huszonöt év társadalmi szenzációira ki emlékszik már a forró premierekre, a notabilitások látogatására, a vért lázító bűnügyekre, amelyek beszédtemát nyújtottak és lekötötték a közönség érdeklődését. Ünnepeket varázoltak a városnak és a hétköznapiok sívársága el tudta feledtetni az ünnepeket. Nagy, neves nevek viselői jártak a falai között és ma már semmi sem hirdeti, hogy itt éltek közöttünk, itt voltak egy napon és velünk örültek örömlön.

Ki emlékszik ma még a keskeny-vágányu ünnepélyes megnyitására, a vashidak felépítésére, a megyeház égésére, a villanytelep üzembehelyezésére, a keramit ut építésére és a többi ünnepségre, azoknak a szűk csoportján kívül, akik akkoriban annak megvalósítására befolyást gyakoroltak.

Ki emlékszik arra, hogy Kubelik Jan a hegedű mestere, valaha Beeskereken is járt (bár hangversenyt nem tartott), ki emlékszik arra, hogy a magyar ujságírás doyenje, Rákosi Jenő Beeskerekre is ellátogatott, hogy Tömörkény István, a legmagyarabb író közöttünk volt néhány napig, hogy Kálnoki Izidort, a ragyogó szellemű Vulpest, a kiváló Garami Bélát és Honthy Nándort, az „Ujság” szerkesztőségének nagytehetségű munkatársait vendégképpen üdvözölhettük, hogy Mecklérné Medek Anna, az Operaház büszkesége nekünk énekelte a Városi Színház kis színpadjáról és hogy nem kisebb személyiség kísérte, mint Noszeda Károly, az országos nevű muzsik, az Operaház karigazgatója. Hogy Kiss János dr. pápai prelátnak, egyetemi tanár előadást, Szávay Gyula, az országos nevű poéta beszédet tartott a sajtó hivatásáról, Kálnoki pedig az ujságírókat festette meg a humor és szellemesség ecsetével abból az alkalomból, hogy a „Torontál” 1912-ben megérte a negyvenedik esztendő.

Egy évvel korábban járt Beeskereken Alekszander Bernát, a budapesti egyetem tudós tanára és dr. Sztrakonieczky Károly, az ismert nevű műkritikus, akik a Beeskereken rendezett országos képkiallítást nyitották meg előadásukkal. A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület lelkes vezetősége teremtette meg akkor is a kulturhetet, amelynek keretében rendezett kiállításon nem kisebb művészek állították ki alkotásaikat, mint Balogh, Basch, Conrad, Csók István, Erdei, Falus, Gulácsi, Hermann, Iványi-Grünwald, Jávör, Kosztolányi, Kövér, Plány, Rippl-Rónai, dr. Rózsaffy, Tibor, Vadász Miklós, Vaszary, Zádor és Zombory, Zádor, Tibor, Hermann és Plány festőművészek, valamint a Bárság szülötte Szentgyörgyi István, az istenadotta szobrásztehetség, annak idején személyesen is lejött Beeskerekre.

Másnap dr. Kovács Sándor, a jeles zeneesztétikus tartott előadást a magyar zenéről és előadását a világhírű Kerpely-Waldbauer vonósnegyes illusztrálta.

A kulturhét következő napján Márkus László, a budapesti Magyar Színház főrendezője a színpadi rendezésről tartott felolvasást, Kosztolányi Dezső pedig, az akkor még „fiatal” jeles író az új líráról. Gombaszögi Frida, a Magyar Színház tagja, a két felolvasás keretében a lírai és színpadi művészetét mutatta be.

1909-ben ugyancsak a Közművelődési Egyesület keretében Ferenczy Zoltán, az egyetemi könyvtár tudós igazgatója tartott előadást Beeskereken a könyvtárakról.

De nemcsak a tudomány és a művészet kiválóságai látogattak el sűrűn Beeskerekre, hanem a politikai és társadalmi élet más előkelőségei is. Ferenc Ferdinánd volt trónörökös sűrűn fordult meg Beeskereken. Persze csak átutazóban, mert a szomszédos Écska községben lakott, Harnoncourt Félix gróf vendégeként.

Feladásba merültek a családi botrányok, amelyek akkoriban heteken keresztül foglalkoztatták a közönséget, a lovagias ügyekre is ráborult a multat takaró jelen. A nevek kitöröltek az emlékezésből, az események elkoptak. A bűnügyi szenzációk is már csak a multé, — ugyan ki emlékszik ma Uzunkovity Zsiva, a híres torontáli haramia nevére — az idő továbbzáguldott az események láncolatán és nem ha-

gyott időt, — többet mint amennyi a futó megismeréshez kell — átgázolt a történeteken, hogy új területre terelje a köz érdeklődését.

Régi szenzációk írói, akiknek alakját akkoriban érdeklődéssel kísérté végig minden szem a becskeréki korzón, ma már rég elkerültek innen, vagy — ha itthagyták őket vesztég az élet vonata, megszokottakká váltak, hozzázóttak a környezethez és ma már ők is az emberi véges elmével felejtetik a régi nagy eseményeket, amelyekért valaha lelkesedni tudtak hasábokon, oldalakon keresztül.

Új események, új nevek kerültek előtérbe, régi szenzációk helyébe újak kellene. Újak termelődnek ma — és holnap már régiek. A régi íróasztal mellé új ujságírók, fiatalok és lelkesek kerültek, akik új tüzzel és szeretettel írják naponta, hogy „a közönségnek felejtethetetlen eseményben volt része.”

Kelemen János.

Kedves mozilátogató közönségnek és hozzátartozóinak ezuton 2741 kíván kellemes karácsonyi ünnepeket az „Orient”-bioskop vezetősége.

A „VOJVODINA” (Rózsa) kávéház nagyrabcsült vendégeinek ezuton kíván kellemes karácsonyi ünnepeket és 2813 boldog újévet a szalonzenekar nevében: Beer karmester.

Igen tisztelt vevőinek és összes üzletfeleinek boldog karácsonyi ünnepeket kíván VLAJNITY és TODOROVITY fűszer- és csemegekereskedése nagyban és kicsinyben, Velikibeckerek, Kralja Petra trg. Telefon 194. - 2748

A karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából a cég összes t. vevőközönségének, ismerőseimnek és jóbarátainak kellemes 2745 karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kívánok! PERO JAREŠ, az Eckstein J. és Fia bőrkereskedő cég üzletvezetője.

Igen tisztelt vevőimnek, jóismerőseimnek és barátainak ezuton kívánok kellemes karácsonyi ünnepeket ROSCHIVAL JÓZSEF üveges, 2814 Knez Miletina (Niczky) utca 1.

A karácsonyi ünnepekre fehér és vörös bor utcán át kimerve 10 dinárért kapható Zekán Dusan vendéglősnél, a hajállomással szemben. :: Tisztelt vendégeimnek kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok! 2812

Tisztelt vevőközönségemnek, jóismerőseimnek és kath. kollégáimnak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok! TERZIN PÉTER mézszáros és hentes, Wilsonov trg (Vági gyógyszerházzal szemben). — 2744

Nagy variété-előadás

családi műsorral 1925 december 25-én (karácsony első napján) délután 4 órakor a „Szrpszka Kruna“-szálloda nagytermében.

Előadás után Dansing!

2311

Belépődij 10 dinár.

Nagyrabecsült vendégeinknek, kollégáinknak és jóbarátainknak kellemes

karácsonyi ünnepeket kívánunk!

A „Szrpszka Kruna“-szálló, étterem és kávéház tulajdonosai. — — 2743

Összes vendégeimnek, abonenseimnek, vendéglős kollégáimnak és ismerőseimnek kellemes

karácsonyi ünnepeket kívánok!

LAKATUS CVÉTA, a „Mali Kaszinó“ vendéglős és kávéház tulajdonosa. 2742

Tisztelt vevőközönségemnek és ismerőseimnek ezúton kívánok kellemes

karácsonyi ünnepeket!

NOVÁKOVITY MILÁN pékmester, Brigadira Risztitya (Aradáci) u. (Schwirtlich-féle ház). — — 2747

Boldog karácsonyt kíván:

Zsarko Velja
vegyeskereskedő, Zsitni trg.

László & Pantovity
fűszer- és vegyeskereskedő, Zsitni trg.

Vladiszlav Milin
vegyeskereskedő, Petrogradszka u.

Milson Heinrich
városi gőz- és kádfürdő bérlő.

HALLÓ! HALLÓ! HALLÓ!

Karácsonyi gramofonvásár

Ha jól és olcsón akar mulatni az ünnepekben, úgy keresse fel a Zsitni trg 8. szám alatt levő

LÉDERER-féle 2670

mechanikai szaküzletet, ahol a legújabb kiállítású gramofonokat és gramofon-lemezeket találhatja, melyeket gyári áron árusítok ki.

Lemez újdonságok Shimmy, Tangó, Toxtrott, Marica grófnő operett, teljes sorozat!

Vételkényszer nélkül tekintse meg raktáram!

Egy okleveles német és egy okleveles magyar

tanítónő elvállal oktatást német, illetve magyar nyelven. Kézimunkákat izléses kivitelben készítenek. 2808

Megbízásokat hálásan fogadnak. Cím a kiadóhivatalban.

45 HP félstabil MÁV gyártmányu, 2 hengerű

gőzgép

üzembővítés miatt eladó. 2715
Téglagyár, Begejszvetidjuradj

Ljubisz Pichert
Hajduk Veljkova (Mercki) utca 2!

napi áron házhoz szállít
vágott fát, kokszt, szenet, faszenet, hasábfát stb. 2708

Keresetetik megvételre 80—120 HP

gőzgép kazánal

2714 együtt. Garancia mellett üzemképes legyen. Ajánlatokat kérjük pontos leírás, utolsó kazánpróba és az ár megírása mellett.

Téglagyár, Begejszvetidjuradj

Legolcsóbban kaphatók

kötött mellények, harisnyák, nyakkendők, hócipők és rövidárúk 2625

RÖHRICH és KRACKER-cégnél Velikibecskerek,
Alekszandrova utca, Fendler-féle fehér ház udvarában.

Butorozott szoba

kiadó a központban. (Esetleg diáknak ellátással). Cím a kiadóhivatalban. 2807

„Román tűzifát“

velikakikindai vasuti telepéről prompt szállít 2730

Reich Vilmos fakeskeredő, VEL. KIKINDA
Telefon 79.

Eladó

egy alig használt női Scal-razé kabát . . . 5000 dinár
egy teljesen új rövid Nutriet-kabát . . . 2950 „
egy most készülő rövid tigris-macska kabát 3800 „

Több fajta szőrmét jutányos áron kiárusít 2815

Herváth szücs, Car Dusanova (Váraljai) utca 1. szám.

Ritka alkalom!

Ritka alkalom!

Figyelem!

Nagyobb mennyiségű kitűnő zamatu fehér és vörös

KUDRICI BORAIM

érkeztek, melyeket a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából bármely mennyiségben (vagontételenként is) a legolcsóbb árban, utóán át kimérve pedig literenként 10 dinárért árusítok ki. Ugyazintén saját főzésű kitűnő szilva-, borovicska-, barack- 2693 és törkölypálinka is a legolcsóbb árban kapható

Üzv. KELLER JÁNOSNÉNÁL, vendéglős Velikibecskerek, Beogradszka (Écskai) u. 1.

Figyelem!

Női kalapok

2539

a legszebb és legdivatosabb formákban, olcsó reklámárakon állandóan nagy választékban kaphatók

Dragan Testvérek kalapgyárában, Car Dusanova utca.

GYAPJUIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
2704
VELIKIBESKEREK

Gyártmányai: Gyapjuból készített szövetek és kézzel esomózott szőnyegek, smyrna és perzsa minőségben.

CYTROËN

az elismert világhírű új tipust hoz forgalomba. Az új automobilmárk 1926-ban új tipusú Citroën módosításait főleg a jugoszláviai tapasztalatok szerint konstruálták meg.

Bánát és Bácska

utain Citroën

marad a kipróbált legjobb automobil.

Az 1926-os új típus módosításai:

4 kerékfék, az első félrugó helyett egész rugó, mindkét elülső sárvédőbe szerszámláda van beépítve.

A frank mostani kurzusa

folytán Citroën nemcsak legjobb és legelegánsabb, hanem leggazdaságosabb autó, különösen ha figyelembe vesszük, hogy 100 km uton 7—7½ liter benzint, maximum 2 deci olajat fogyaszt, kitűnő ruganyozása folytán pedig a gummikopás minimális.

Bánati képviselője

Berberszki Mita, Velikibecskerek.

Garázs, javítóműhely, gummivulkanizálás.

Érdeklődőknek készséggel és ingyen nyújt felvilágosítást, tanácsot bármely márkájú automobilra nézve, tekintet nélkül a képviselőre.

BUTOR

készítését vállalja a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig, u m háló-, ebédlő- és uriszoba, előszobagarnitúrákat, konyhaberendezést, ugyszintén épület- és üzletberendezéseket a legmodernebb rajzok után szolid árak mellett, saját géperőre berendezett műhelyében

2608

SZELGRÁD ANTAL épület- és műbutorasztalos, VELIKI-BECSKEREK, Geteova (Német) u. 2855.

MOLNÁR JÁNOS villanyerőre berendezett homoru műköszörűldéje, acéláru és javítóműhelye Velikibec-kerek, Knez Miletina (Nicky) u. 1. szám alatt, a Zadruzna Banka épületében

Elvállalja az összes vágó-, metsző-, nyíró-késművek javítását, u m: borbély- és fodrászszerszámokat, orvosi műszereket, nyomdai és egyéb gépképeket stb 2572

Az összes borbély- és fodrász-szerszámok is kaphatók!

Nagyrabecsült ügyfeleimnek és jóismerőseimnek kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

Karácsonyi ajándéknak

elsőrangú

üveg- és porcellánáru

nagy választékban.

Képeretkezés. Képeretkezés.

Kerek és ovál keretek.

Standhaft Rudolf

a nagyhid mellett. 2567

Tükör-

borító műhely.

Toilett, szekrény, kézi, egyszerű csiszolt tükröket készít, rongált és vakult tükrök javítását és üvegesítő munkát vállal mér-sékelt áron 2631

Drobac Szima

Velikibecskerek. (a szerb templom mellett).

A t. közönség figyelmébe!

A karácsonyi és újévi ünnepekre ajánljuk saját préselésű, kitűnő zamatu markováci és belacrkvai fehér, vörös ó- és új borainkat, valamint saját égetésű törköly-, szilva- és egyéb pálinkánkat nagyban és kicsinyben, feltűnő utcsó árban.

ÁDÁM és TÁRSA (ezelőtt Fochter bortermező-cég) **Velikibecskerek,** Cár Dusanova (Váraljai) utca 31. sz. (Az evangélikus templommal szemben).

Gazdák Biztosító-Szövetkezete

Postafiók 22.

Sombor

Telefon 135.

Kralja Petra u. 43.

Elfogad:

Tűz-, betöréses-lopás (premier risque) jégkár elleni, valamint az ember életére szóló biztosításokat.

Kartelen kívül olcsó díjak és kedvező feltételek.

Vezérképviseletek:

Subotica, Novisad, Vel. Bečkerek, Sremska Mitrovica.

Helyi képviselők minden községben.

s56

Olvasza el,

hogyan az értékes nyereményeket el ne mulassza.

Vevőim között

70 nyereménytárgyat

sorsolok ki

22.000 dinár értékben

1926 január 1-től, 1926 január 30. déli 12 óraig

minden vevő, aki készpénzen vásárol, a bevásárlási összeg

**minden 200 dinárja után
1—1 ingyen sorsjegyet kap.**

Sorsolásra kerül a következő 70 nyeremény:

10 darab női selyemruhára való
4000 dinár értékben.

10 darab férfiöltönyre való
6000 dinár értékben.

10 vég vászon à 23 méter
5600 dinár értékben.

40 női ruhára való

(éponge, szatin, szövet, delén)

6400 dinár értékben.

A sorsolás közjegyző jelenlétében január 30-án délután 3—5-ig lesz az üzlethelyiségben. A nyeremények azonnal kiosztatnak.

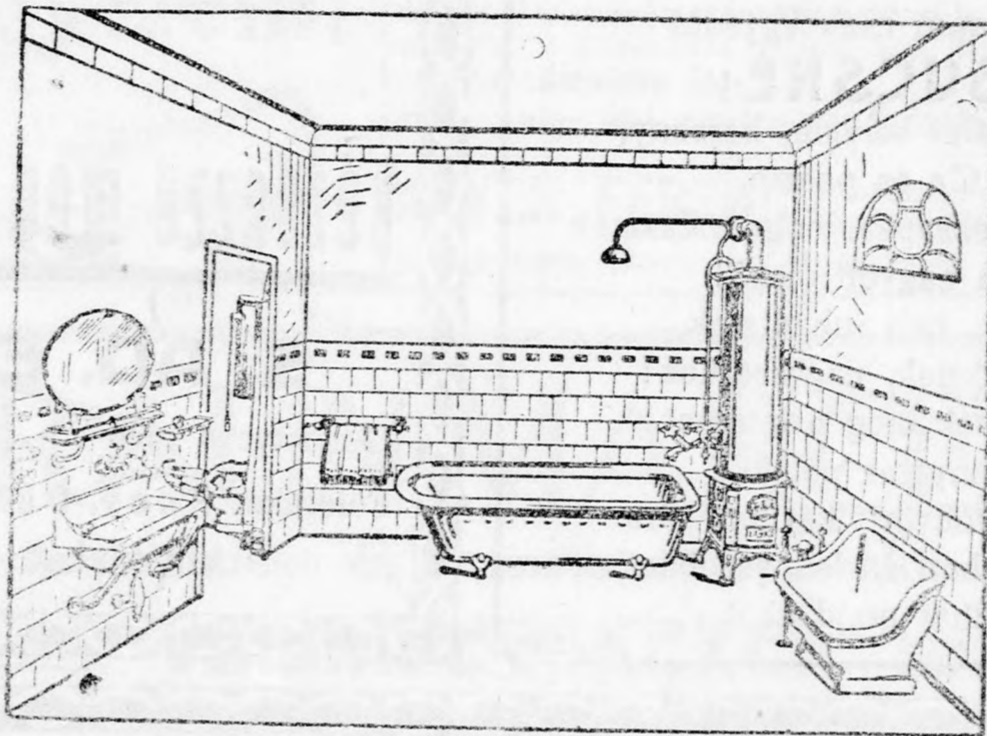
S. PAUNOVITY VELIZAR

divatáruháza VELIKIBECSKEREK, Aleksandrova u.

Telefonszám 13.

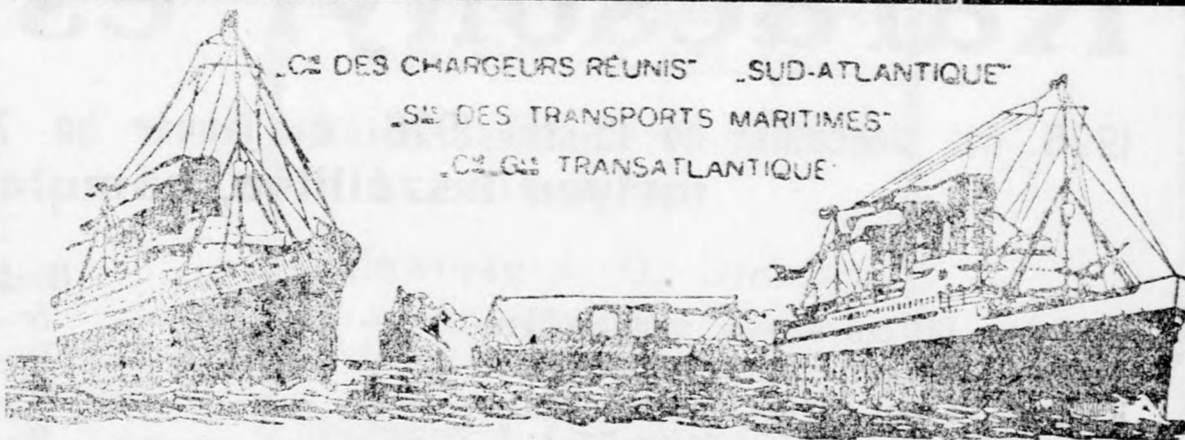
2761

Olcsó fürdőszobaberendezések

Állandóan kaphatók **ENGEL ÁDÁM** épület-, műlakatos és szerelőnél V. Bečkerekben, a főpostával szemben.

FRANCIA VONAL

LEGGYORSABB, LEGKÉNYELMESEBB ÉS LEGUJABB HAJÓK
INDULNAK MINDEN MÁS NAP

MARSEILLE—BORDEAUX és HAVRE-ből

**Amerikába, Kanadába, Mexikóba, Kubára,
Braziliába, Uruguay- és Argentínába stb.**

A harmadik osztály áll: „Javitott fülkéből” 2 és 4 ágygal.
„Közönséges fülkéből” 2 és 4 ágygal.
„Fedélzet közből” 8, 10 és 20 ágygal.

Utazás a beszállási kikötőből New-York-ig 5 és fél nap.
Santos-ig (Brazília) 13 nap.
Buenos Aires-ig (Argentína) 17 nap.

Az összes utasok a beszállási kikötőig csak gyorsvonatokon lesznek továbbítva

Különös gond lesz fordítva a földművesekre, akik

ingyen óhajtanak utazni San Paoloba—Brazília.

A „Francuska Linija”-nak nincs ügynöke és zugírása.

Az összes felvilágosításokat ingyen adják képviselőink:

Ljubljana — Kolodvorska 41.

Bitolj — Kralja Petrova ulica 33.

Zagreb — Mihanovićeva ul. 4.

Vel. Bečkerek — Aleksandrova I.

Beograd — Karagyorgyeva ul 91.

A JÓ BORNAK NEM KELL CÉGÉR!

De ha a karácsonyi ünnepeket igazán kellemesen akarja eltölteni, akkor sehol sem fogja magát jobban érezni, mint a „FEHÉR GALAMB”-VEND GLÖBEN (Pupinova [Árpád] utca 15. szám), hol minden este egy elsőrendű zágreni nőzenekar hangversenyezik

és a legújabb szerb, magyar és német dalokkal szórakoztatja a tisztelt közönséget. Izletes jó étellekről és tisztán kezelt kitűnő italokról, valamint előzékeny és szolid kiszolgálásról gondoskodnak

MARKOV ÉS SZOBCSÁK FERENC vendéglősök.

Nagyrabesült vendégeinknek, jóismerőseinknek és barátainknak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk.

2796

Wálik István

ércokporsókészítő, épület- és
dizsmű-bádogosmester

2731

Velikibecskerek (a nagyhid mellett)
a Dungszy-sörgyárral szemben

Minden nap frissen vágott elsőrendű hizlalt marha-, sertés- és borjúhús, valamint kóserhús és különféle hentesárúk a legfrissebb állapotban és a legolcsóbb napiáron kaphatók

Radoszavlyevity Nika

hentes- és mészárszékében :: Velikibecskerek (a nagyhid mellett).

Tisztelt vevőimnek és ismerőseimnek kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok.

Megmondtam már sokszor

ha izletes süteményt akarsz vásárolni,
fordulj PENTZ KÁROLY cukrászhoz,
Cár Dusanova (Váraljai) utca 7. szám.
Karácsonyi rendeléseket már felvesz!

Becskek Szépei

A legszebbek lesznek,
Ha kalapot csak egyedül
A CSUCSNÉ-től vesznek.
Kalapjaim selyem, bársony,
Velur, filz és posztó,
Gyermeksapka, nagy választék
Minden nagyon olcsó!
Fejdisz, báli ruhadiszek
Gyönyörűek, nagyszerűek!
Tekintsék meg üzletemet
Vételkényszer nélkül,
Sok gyönyörű kézimunkám
Szalonban és leányszobán
Szolgálhat majd ékük.

2666

VIGYÁZAT!

Mielőtt vásárol

varrógépet

kerékpárt

motorkerékpárt

kérdezze meg az áramat és feltételeket

S. AD. ENGL SZUBOTICA,

(Jelasityeva utca 8.) Jugoszlávia legnagyobb szaküzletében.

Főlerakat Puch, Dürkopp és több más világhírű gyártól.

Vidékieket képviselünk azonnal felkeresi.

Dicsőség az égben,
Békesség a földön,
Minden jó gyermekhez
A kis Jézus eljön.
Kicsinynek és nagynak,
Fiatalnak, vénnek,
Cipőt hozzon szépet,
Igy szól ez az ének.
Ajánljuk cipőnket
Sevrót, posztót, bársonyt,
S kívánunk Önöknek
Sok boldog karácsonyt.

FERENCZY JÁNOS cipész,
Velikibecskerek, Alekszandrova (Fő) utca

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

WOGH

Bámulatos olcsóság!

Karácsonyi és ujévi okkázio!

1925. évi december hó 15-étől 1926. évi január hó 7-ig karácsonyi és ujévi ajándéku az alatt felsorolt árukat mélyen leszállitva, bámulatos olcsó áron bocsájtom eladásra:

	Dinár
Féldelén, 60 cm széles, méterenként	5.-
Féldelén, 75 cm széles, méterenként	9.-
Kreton, 75 cm széles, méterenként	9.-
Zefir, 70 cm széles, méterenként	9.-
Kanavász, 75 cm széles, méterenként	9.-
French, ingnek való, 78 cm széles, méterenként	9.-
Barchet, 60 cm széles, méterenként	8.-
Krepp, sima, minden színben, 75 cm széles, méterenként	9.-
Tenniszflanel, 70 cm széles, méterenként	10.-
Festő, 75 cm széles, méterenként	13.-
Grenadin, nyomott, 75 cm széles, méterenként	13.-
Marquiset, sötét, 75 cm széles, méterenként	13.-
Liberti szatén, nyomott, 75 cm széles, méterenként	16.-
Fejkendők (féldelén), valódi Cosmanoser, darabja	8.-
Fejkendők (barchet), valódi szines, darabja	12.50
Fejkendők (selyem), nagy választék, darabja	42.-
Törülközők, beszegve, darabja	10.-

	Dinár
Lepedő, 156x200 cm széles, darabja	50.-
Loden, női ruháknak való, 80 cm széles, méterenként	20.-
Loden, női ruháknak való, 130 cm széles, méterenként	30.-
Loden, női ruháknak való, 140 cm széles, méterenként	36.-
Ruhaszövetek, 100 cm széles, méterenként	16.-
Velour, kabátnak való (francia), 140 cm széles, m-ként	130.-
Férfiruhaszövetek (angol), 140 cm széles, méterenként	60.-
Nadrágnak való, 120 cm széles, méterenként	36.-
Kordbársony, sima, nőiruhának való, 75 cm sz., m-ként	45.-
Bársony, nőiruhának való, sima, 70 cm sz., méterenként	80.-
Selyem ruhának, csikos, „Mode”, 75 cm széles, m-ként	65.-
Selyem ruhának, kockás „Mode”, 90 cm széles, m-ként	75.-
Selyem ruhának, kockás, 100 cm széles, méterenként	150.-
Foulard-selyem, nyomott, 100 cm széles, méterenként	70.-
Krepp-de-chine, 100 cm széles, méterenként	60.-
Krepp Toska, 100 cm széles, méterenként	52.-

Szolid és pontos kiszolgálás!

2710

Szolid és pontos kiszolgálás!

Kérem a t. közönséget, tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, minden vételkényszer nélkül és győződjék meg arról, hogy mennyit takarít meg, ha nálam vásárol!

Tisztelettel

MIHAJLO WOGH

rőfős- és divatáru-
kereskedése,

Velikibecskerek,

Zsitni trg
(Buzatér).

Olcsó hét! 2596 **Gyári árak!**

Gyári áron szerezheti be nálam karácsonyi ajándékait: ékszer, óra és kinaezüst tárgyakban. Óriási választék Omega-, Doxa- és Schaffhausen órákban és brilliáns ékszerekben

Salamon ékszerésznél

V. Becskerek, Aleksandrova (Fő) u. (Mayer-banképület).

Uj modern temetkezési vállalat!

Meleghy A. Pál

Velikibecskerek, Car Dusanova (Váraljai) utca 12. sz.

Művészes kivitelű fa- és ércoporsók állandóan raktáron.

2606

Minden temetkezéshez díjtalanul ad díszes üveges gyászkozsit.

Legolcsóbb árak!

Kérem a közönség szives pártfogását.

Alapított 1873. évben. Kitüntetett 10 kiállításon.

Herz és Fia

szalámi-, zsiradék- és füstölt húsrugyár
Karlsdorf (Bánát).

GYÁRTANAK:

elsőrendű téliszalámit, sonkaszalámit, finom sonkát, husos csemegeszalonnát, paprikás szalonnát, kenyérszalonnát és sózott szalonnát (konvenciósat), la garantált tiszta zsirt.

Müller Károly

épület- és műbutor-asztalos.

Gyorgya Szmederevca u. 8. Gyorgya Szmederevca u. 8.

Minden e szakmába vágó munkát elfogad.

1900 Egynegyedszáz esztendeje, **1925** hogy a

Meissner János-cég Száracsán

fennáll és ez alkalomból nagyrabcsült vevőközönségének meglepően olcsó bevásárlási alkalmat nyújt és pedig valamennyi rőfös-, rövid-, kézmű-, porcellán-, üveg-, zománc és fűszerárut

a beszerzési áron alul

mélyen leszállítva, fogja kiárusítani.

♦♦ Ne mulassza el senki ezt a kedvező alkalmat. ♦♦

Sonkák à la prágai

karaj, delikatesz-szalonna és az összes hentesáru különlegesége a legfrissebb állapotban és legolcsóbb napiáron kaphatók

Bäuerle és Kartye hentesáruüzletében

Velikibecskerek, Kralja Petra trg (városházépület).

2647

Velikibecskerek intelligens közönségének találkozóhelye

a „Kaszinó“-vendéglő

hol a legkellemesebben töltheti el a karácsonyi ünnepeket. Egyedüli legalkalmasabb helyiség mulatságok, társasösszejövetelek és bankettek rendezésére. Kényelmesen berendezett éttermünket táncmulatságok rendezésére teljesen díjtalanul bocsájtuk a t. közönség rendelkezésére.

Kitűnő konyha. Elsőrendű ételek és italok.

Minden este Rada Sándor közkedvelt cigányzenekara hangversenyez.

Számos látogatást kérnek
Scheinring Gusztáv és Daity Zsarkó
Kaszinó-bérlők.

Minden este Dancing!

Nagyrabcsült vendégeinknek és ismerőseinknek kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Figyelem!

Áruraktáram redukálása miatt, a karácsonyi ünnepek alkalmából, december 6-tól 31-ig, mélyen leszállítva, a kirakatban feltüntetett áron alul bocsájtom eladásra

2531
férfi-, női- és gyermekcipőkészletemet.

MAYER FERENC cipőkereskedése és javítóműhelye
Vel. Becskerek, Pupinova (Árpád) utca 12. sz.

BRAUN MARCEL

gépkereskedése és technikai cikkek raktára

Telefon 106. **VELIKIBECSKEREK** Alap. 1899.

Szerződéses képviselői:

Hofherr-Schranz & Clayton Shuttleworth Rt., Budapest.

Mc Cormick International Harvester Co, Chicago.

Mühlenbauanstalt Gebr. Seck Dresden.

Hillewerke A. G., Dresden.
S. A. Automobiles Peugeot, Páris.

Michelin & Cie autogummi, Clermont-Ferrand.

S. K. F. golyóscsapágy gyár, Göteborg.

Kedves

praktikus

olcsó

ajándékot nyújt és nagy örömet okoz, ha a háztartáshoz

porcellán- és üveg-

főlszerelési tárgyakat vesz, melyeket a karácsonyi vásár alkalmából most mélyen leszállított áron szerezhethet be

Bogdán Drobac nagy választéku, dusan felszerelt raktárában, Velikibecskerek, Zsitni trg (Buzatér)

2632

2533

2636

2607

Telefonszám: 223.

Perkovac József

Sürgőnycim: Perkovac.

Bor- és szeszarunagykereskedés

VELIKIBECSKEREK

Beogradszka (Écskai) u. 7. sz.

KARLÓCAI ÜRMÖS, ASZU ÉS CSEMEGEBOROK

minden mennyiségben. Hordókban és palackolva.

Kizárólag nagybani eladás!

Legolcsóbb árak!

2782

Dinamó, motor-, villany- és accumulator-
szereleést,
irógépjavítást, dróternyővázák készítését a legzebb kivitelben vállalja
2600
Indi János
Bega-hirdető és közvetítő, a főpostával szemben.

Mágnes gyújtókészülékek javítása.
Delejezés. Tekercselés. Tartalókrészek.
Akkumulátor töltőállomás. 951
Schmerek Engelbert
gép- és elektrotechnikai vállalkozó
V. Becskerek, Etvesova (Magyar) u. 24.

Fahivatalnok
magyar szerb nyelvismerttel, 14 éves prakszissal
állását változtatni óhajtja.
Megkeresést „Agilis” jeligere Kurir hirdető irodába Szubotica, kérek.

Ajándéknak
ma az üveg- és porcellán-áru a legpraktikusabb, legzebb és legolcsóbb!
Tekintse meg
a legfinomabb cseh árukkal dusan felszerelt raktáramat.
Elegáns és olcsó
csillárok
nagy választékban.
Képkerepezés
Ivanitza Ferdinánd Károly
Velikibecskerek,
Alekszandrova (Fő) utca. - 2478

Hogy a nyomasztó pénzvizonyok között

mindenkinek

lehetővé tegyem az olcsó és elegáns ruházatkodást, mélyen leszállított árak mellett megkezdtem a

karácsonyi occasio kiárusítást

Saját szőcsműhelyemben eredeti szőrmék szakszerű és precíz feldolgozása. Rövid, hosszú (utazó) és városi bundák hölgyek, urak és gyermekek részére. Férfi és fiúöltönyök keszen és mérték utáni megrendelésre. Prima angol és cseh szövetek dus raktára. Precíz szabás, lelkiismeretes kidolgozás.

FRANK LAJOS

szőrme- és ruhaáruháza

2589 **VELIKIBECSKEREK, Alekszandrova (Fő) utca.**

Használja fel a rendkívül kedvező bevásárlási alkalmat.

Mindenki olvassa el!

A legpontosabb órajavításokat, szolid árak mellett, csak

Biebel Hermann

órásmester (Korona u. 2.) végzi. — Mindenféle órajavítást, ugyint: Chronograph, Cronometer és ütőszervezetű zsebórákat jótállás mellett elvállalok.

Legnagyobb választék modern ingaórákban a legzebb dupla- és hárfa-gongütéssel.

Nagy választék arany- és ezüstárakban.
BIEBEL HERMANN. 2220

Ugyanott egy tanonc felvétetik.

A karácsonyi szezon

beállítával ajánlom dusan felszerelt raktáramat, u. m.: saját főzésű szilvórium, törköly, borovicska, barackpálinka, konyak, pezsgő, rum, finom szesz, kitünő likőröket. Továbbá a következő eszenciákat: rum, vanília, császárkörte, meggy, narancs, köménymag, barack. Ház-tartás részére kitünő borecetet.

KOHN IGNÁC

szesznagykereskedése nagyban és kicsinyben. Saját pálinkafőzde.

Modern, izléses 435

ékszerek

a legnagyobb választékban.

A legjobb márkájú

fali- és zsebórák.

Szemüvegek minden kivitelben.

Javítások pontosan. Javítások pontosan.

Schvab Albertórásmester, ékszerész és optikus,
Velikibecskerek, Alekszandrova u.

Az ujonnan átalakított velikibecskereki

„VOJVODINA“

(volt „Rózsa“)

egész Bánátban a legnagyobb és legelegánsabb

nagy kávéház

nagy szálloda

étterem.

Minden este hangverseny és tánc. :: Vasárnap délután ötórás tea táncsal.

Telefonszám: 223.

Perkovac József

Sürgőnycim: Perkovac.

Bor- és szeszarunagykereskedés

VELIKIBECSKEREK

Beogradszka (Écskai) u. 7. sz.

Ajánl raktárról: ó- és új kudrici és fehértemplomi borokat, eredeti karlócai ürmöst, saját főzésű szilvórium, törköly, cognac, valamint borovicska és barackpálinkát. Speciálisan gyártott likőrök, rum és gyümölcszörpök. Az összes árak palackozva is kaphatók. Egész- és félvagonvételnél a bor megállapodás szerint verseci pincéből, a szilvórium pedig 25 hl-en felül a brcskoi raktár, illetve a főzőállomásról szállítható vagy személyesen vehető át.

Kizárólag nagybani eladás!

Legolcsóbb árak!

2448

Orient Bioskop

Pénteken, dec. 25-én 3, 5, 7 és 9 órákor
Szombaton, dec. 26-án 3, 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10—11/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Világszenzáció!

„Eredeti“

RIN-TIN-TIN

„Borzalom az őserdőben“.

Az emberi értelemre emelkedett eredeti Rin-Tin-Tin farkaskutyának II. filmje 7 felv. ban. Vasárnap és hétfőn „A nászhajó“ Virginia Vallival a főszerepben. Jön! A Moulin Rouge fantomja! Jön!

* A Balkán Bioskop ünnepi műsora. Pénteken, Karácsony első napján, Filmfirt: „Zoro és Huru“, a két kedves világesavargó legújabb kacagtató kalandja. Figyelmeztetés! 1. Ha Zorot és Hurut meglátja, ne kacagja el magát mindjárt az elején, mert elfogy a nevető készlete és ne feledje el, hogy 5 felvonás van még hátra. 2. Vigyázzon a sötétben, nehogy oldal-szurást kapjon a nevetéstől. 3. Ne féljen, ha esetleg havas, vagy sikos lesz a járda, mert hazáig fog gurulni a nevetéstől. 4. Miután a pénztárnál nagy lesz a tolongás, siessen jegyét előre megváltani. — Szombaton Douglas Fairbanks új attrakciója: „A bagdadi tolvaj“, a modern amerikai filmkultúra legkedvesebb és legpazarabb alkotása. Csupa érdekesség ez a film, melyben Douglas Fairbanks egy kedves bagdadi esirkefogót játszik, melyen a közönség remekül fog mulatni. Pazar rendezés és kiállítás. — Vasárnap „A gálans herceg“, nagy kalander vígjáték, melyben Natalija Kovenko, Jaque Catelain és Nikola Kolin művészi élvezetet nyújtanak játékaikkal.

A tanító kilenc árva. Hétfőn jelent meg a felhívásunk, amelyben az elhalt tanító kilenc árva részére adományokat kértünk. Szeretettel kopogtattunk a jó emberek hajlékába és örömmel állapítjuk meg, nem találtunk visszautasításra. Befogadták védnökeinket az emberi szívek és betakarták őket karácsonyra az együttérzés drága melegével. Megható volt tapasztalunk, hogy olyanok is segítségére siettek az étellel küzdő özvegynek, akik maguk is a mindennapi kenyér gondjaival küzdenek. A tegnapi napon különben a kilenc árva karácsonyához a következők járultak hozzá adományokkal: Liptai Dezső egy nagy esomag ruhaneművel, Ország Péterné egy üveg befőttel és 30 dinárral, Klein Bernát és N. N. 20—20, Aki szereti a gyermekeket 100, N. N. 25, Kálnay Zádorné 50, N. N. 30, Indi János 50 dinárral. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

* Az „ORIENT-mozi karácsonyi műsora: RIN-TIN-TIN eredeti új filmje.

* Hőcipők és galocsnik mélyen lezártított áron kiárusítatnak. Óriási mennyiségben a legnagyobb választékban kaphatók a legjobb gyártmányok „Viskafors“ svéd, amerikai „Candee“ és Wimpasingi. Kelemen Testvérek cipőüzletében, Velikibeckerek (Pénzügyi palota).

* Az „ORIENT-mozi karácsonyi műsora: RIN-TIN-TIN eredeti új filmje.

* Bencze Antal és Fia cég temetéshez 320 dinárért egy fakoporad sötét olajfestekkel festve és fényezve, arany díszrel s üveges halottas kocsit két lóval.

* Butor és Mesznik modern tánc-kurzusa szombaton, január hó 2-án veszi kezdetét a „Klub“-kávéház tánctermében. Kezdező tanulóknak külön és a haladók külön csoportban lesznek oktatók.

* Az „ORIENT-mozi karácsonyi műsora: RIN-TIN-TIN eredeti új filmje.

* Egy világhírű uri fehérenemű- és divatárú-cég jugoszláviai képviselője Beeskerekben. Valóságos fogalom volt már béke idején a budapesti Brachfeld-cég uri fehérenemű- és divatárúja. A cég hírneve ma is Középeurópa egyik legismertebb és legelőkelőbb munkáját jelenti és mint udvari-kamarai szállító, az előkelő férfivilág legkedveltebb forrása. Mint értesülünk, a budapesti Brachfeld-cégnek Beeskerekben is van már képviselője: Wehner György (Gimnázium-utca 3.) Wehnernél a Brachfeld-cég összes cikkei bemutatott minták után megrendelhetők. A dinár mai állása lehetővé teszi, hogy a Brachfeld-cég világhírű cikkei itt is elterjedjenek.

* Megérkeztek az elegáns női bőrcipők prémíisszel és a brokát-selyemcipők, amelyek minden színben, a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban kaphatók a Kelemen Testvérek cipőüzletében, Velikibeckerek. (Pénzügyi-palota).

* Az „ORIENT-mozi karácsonyi műsora: RIN-TIN-TIN eredeti új filmje.

BUTOROK: Háló-, ebédlő-, uriszoba-konyhaberendezések, hajlított székek, fotelok. **VASBUTOROK,** u. m.: Gyermekágyak, összecusukható ágyak, mosdók, ottománok, dívánok, matracok, sport- és gyermekkosztrib. **Állandóan nagy választékban raktáron,** a legolcsóbb árak mellett, részletfizetésre is! **MELEGHY A. PÁL** butorraktárban Vel. Beekerek, Car Dusanova (Váraljai) u.

* Olcsó bevásárlás. A felhalmozott áruaktár miatt az árakat 30 százalékkal leszállítottam. A különböző szolingeni áruknál, mind pl. kések, ollók, manikűrkészleteknél, továbbá vadászcikkeknél stb. **M. Josef Sander,** Velikibeckerek.

* **MELEGHY A. PÁL UJ MODERN TEMETKEZÉSI VÁLLALATA** legolcsóbban rendez temetkezéseket. Minden temetkezéshez díjtalanul ad díszes üveges gyász-kocsit.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontal“-t és ezzel ötven ezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehéreneműjét.

A 30%-os újabb vámemelés dacára, a világhírű Bally és Popper cipőket a régi áron árusítom.

Általános panasz, hogy a selejtes, tömeggyártmány-cipők a legtöbb ember lábát elgyötörték, szinte megnyomorították.

Aki a lábát meg akarja kímélni, rendbe akarja hozni, meg akarja gyógyítani, azon kell kezdenie, hogy BALLY vagy POPPER cipőt hord!
Liptay Dezső áruháza.

Randevum a jövőmmel.

A műhalott, akit nem engedtek meghalni. — Tizenhét percig a holtak birodalmában.

Beeskerek, dec. 24.

Tegnap találkoztam a jövőmmel. Szerény keretek között a Gundulityeva utca egyik egyszerűen butorozott szobájában folyt le a rendez-vous.

Elég volt a multból — mondotta egy kedves női hang fáradtan — miután megjósolta volt, hogy vasárnap láttam meg a napvilágot — térjünk át a jövőre. Hamarosan a második asszonynál tartottunk, mert az elsőt egy elsőosztályu temetéssel percek alatt elfogyasztottuk. A sok gyermekes örömlőkre siklottunk át, amikor De Teb beeskereki konkurrens — hirtelen az anyagiakra tért át. Hidegen és közömbösen beszélt a gazdagságról és amíg én gyalgó ember — megörültem a gondtalan anyagi létnek, ő tovább ment a jövő utjain és kijelentette, hogy a végcélhoz csak hosszas küzködés után jutok el. A következő pillanatban, amikor épp, hogy kastélyomat akartam — a képzelet szárnyain legálább elfoglalni —, már új utakon haladt, amelyek azt bizonyították, hogy nem maradok meg a jelenlegi pályámon, hanem igazából másutt érvényesülök. Még jóformán meg sem melegektem a beigért vezérigazgatói székben, már a hosszú életkornál és az irigy barátoknál tartottunk. Itt aztán találkoztam a jelennel és elváltam a jövőtől. Dipon asszonyság hátradőlt székében és göresös rángatózásokkal jelezte, hogy az értekezést befejezte.

A férje De San, polgári nevén Markovity Desimir oldotta fel a hipnotikus hatás kényszere alól. A szép fiatal asszony rövidesen visszatért a rejtelmek országából és mosolyogva bizonyította, hogy nem tud mindarról, amiről az előbb transzban beszélt. Elhittük neki, mert az ellentmondás jelen esetben igen nehéz feladat lett volna. Visszatérőben a kiváló jövőre való tekintettel előleget kértem a kiadóhivataltól, ahol azonban mereven elzárkóztak a kérés teljesítése elől. Nem adtak hitelt a jövőre — majd jövőre — hangzott a bus felelet.

De térjünk vissza a Gundulityeva utcába, ahol nemcsak a jövőmmel barátkoztam össze, hanem megismerkedtem a Dippon asszonyság férjével is, aki Beeskerekben De San néven fog szerepelni. Különbösen Desimir Markovity a tisztos polgári neve és spiritizmussal, hipnotizmus sal és fakirnutatványokkal foglalkozik.

Nem család — bizonyítja meggyőződéssel, hanem tudomány. Magasabb kiképzésben részesültem és jártam a rejtelmekkel teli Keletet. Beogradban, Szarajevóban rendőrségi személyek és orvosok jelenlétében beásattam magam a földbe és tizenhét percig lenntartózkodtam a sirban. Nagyszerűen éreztem magam és rekordot akartam javítani, de tervem dugába dőlt, mert fél-

tették az életemet. Kiástak — minden előzetes tiltakozásom dacára. Párisban résztvettem versenyeken. Légmentesen elzárt üvegkoporsóban feküdtem és versenyre keltem más vállalkozókkal. Másodiknak kerültem ki a meetingből.

Orvosi szakvéleményeket mutatott fel ezután a mester az elért eredmények alkalmával észlelt tapasztalatokról. Az üvegbura alatt — folytatta De San alias Markovity — a minimálisra csökkentettem a mozgást. Szemrebbenes nélkül merev mozdulatlanságban feküdtem. Pulzusom valósággal elállt, szívverésem pedig oly halk volt, hogy orvosi műszerekkel állapították meg — van-e még élet testemben.

Egész testrészeket tudok érzékteleníteni és négyszer vettem alá magam teljes ébrenlétben operálásoknak, anélkül, hogy az orvosi kés nyomán vér fakadt volna. Érzéktelenítettem a testrészt, autóhipnozissal hatalmával.

Képes újságokat és napilapokból kivágott cikkeket helyeztettem el ezután az asztalra. Írások, fényképek voltak, azokból a városokból, ahol megfordult.

Az előszobában néhány fiatalember a jövőjére várt. Az ajtónál egy öreg tőpörödött férfibe ütköztem. A jónő után érdeklődött. Lekeste már az élet vonatát és most csalfa délibábokat keres — játékszerűl.

Visszatértem a szerkesztőségbe és megírtam e cikket. Ez volt és azt hiszem ez marad az egyedüli hasznom, hogy megismerkedtem a jövővel.

Többé nem adok neki találkozást. Inkább bevárom. Mégis csak biztosabb.

Karácsonyi ajándéknak

1397

alkalmas szép selyem- és szövétruhák, bluzok, sálak nagy választékban kaphatók. Kalapok és alaktások a legolcsóbb árban. **ASZLÁNYI JULIA** Velikibeckerek, Nemanjina utca 7. szám.

Üzletfeleimnek, jóbarátainak és ismerőseimnek ezuton is kellemes **karácsonyi ünnepeket kívánok!**

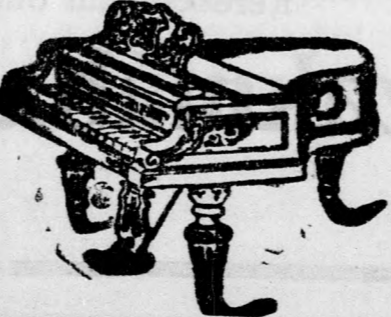
OSÓKÁS ANTAL géplakatosmester, Knez Miletina (Niczky) u. — 2740

Összes vendégeimnek, jóbarátainak és ismerőseimnek **kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!**

HOLLÓSSY JÓZSEF vendéglős, Petrogradska (Melencei) u. (a volt honvédlaktanyával szemben). 2746

Zongorák érkeztek

elsőrendű bécsi gyárakból. Árak 16.000 dinártól feljebb! Részletfizetési kedvezmény!

Zongorajavítás és hangolás! B. megbízásait kérem már most feladni, nem közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt.

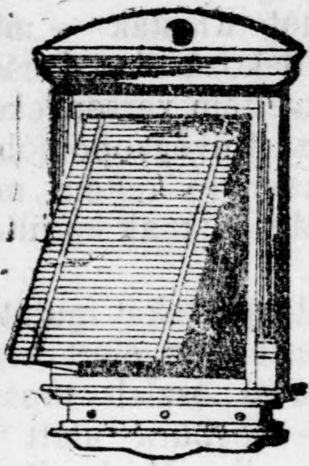
Anton Lenhardt

I. bánati hangszertelep és raktár Vel. Beeskerek, a Korona-szállóval szemben.

Karácsonyi
hirdetések

Schmolka hirdetőiroda Novi Sad

Futoski p. 2.
Telefon 276.

Redőnyök

s 54 minden nemben, ugymint
ACÉG „Estlingen“-féle fa
zsaluablak és vászon, továbbá az összes mű- és
lakatosárak, valamint teherfelvonók gyártása

Bernold Szilveszter

NOVISAD, gázgyárral szemben Alapított: 1885.
Telefonszám 234. Fiók: Beograd, Dositjeva u. 51.

Selyem és batiszt 2759

kombinék

és egyéb női fehérneműcikk

Stiglitz és Unger

bécsi fehérneműszalonjának leg-
finomabb készítményei kaphatók
Wehner Györgynél Velikibecskerek,
Gimnázium utca 3

Nagyobb mintagyűjteményekből egyes mo-
delldarabokat azonnal is kiszolgált.

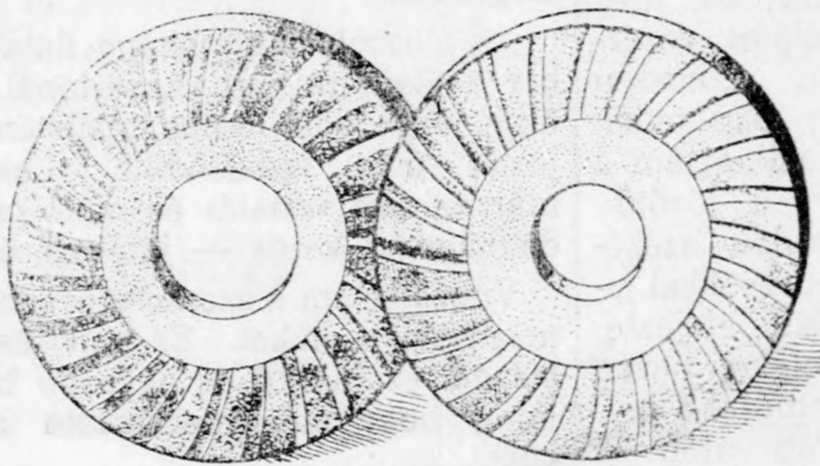
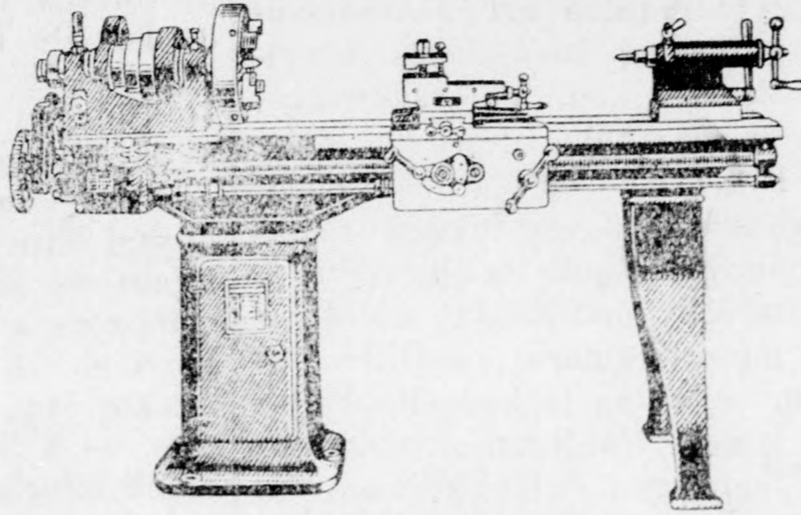
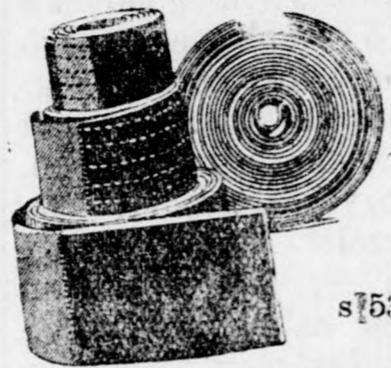
Kanadába

egyres földmunkások és föld-
mives családok a kanadai kor-
mány engedélye folytán jövő
tavaszra kivándorolhatnak.

Közelebbi feltételekről díjtalanul
felvilágosítást nyújt a „TRANS-
OCEANIK“ jugoszláviai utazási és
szállítványozási r.t. vojvodinai
főképviselete Velikibecskere-
rek, Vilzonov tér 3. 2576

Malomgépek, malomszükségleti cikkek. fameg-
munkálógépek, szerszámok, téglagyári gé-
pek, összes szerszámok és műszaki cikkek.

Deutz-
Diesel-szivógáz-
és kis-motorok.

Erdős Henrik és Tsa

Novisad Vel. Becskerek
Temerinska utca 8. Vilzonov trg broj 3.

Mérnökiskola

Technikum

Altenburg Th, Németország

Gép- és Automobil-gyártás
elektrotechnika

Mérsékeltellátás a Diák-Kaszinóban
Kívánatra prospektusok.

AGBA

tükörgyár és üvegsiszoló
Novisad, Zseljeznicka u. 53.

Mindennemű tükör és csiszolt
üveg, üvegtáblák minden méret-
ben (kirakat). 2576

Üveggravírozás és rézmunka.
Kérjen árajánlatot! Kérjen árajánlatot!

„Greinitz“

Vasipari és Kereskedelmi R.-T.

Sürgőnycim:
Greinitz Novisad

Novisad

Telefon: 341.
Postafiók 114.

„I“ és „U“ vasgerenda, betonvas
Rud, abroncs és idomvas
„Pudel“-patkó
Fekete horganyzott- és horganylemez

Bordás, fehér- és horganylemez
Angol ón, ólom
Lapátok, kapák, csákányok, kaszák, sarlók
Mindenféle szerszámok

Sodrony és Sodronyszög
Csavarárak
Épület- és butorvasalások
Lánc- és zablárak

s 57

Winter-féle tengelyek

Kocsirugók
Ekék

és mezőgazdasági felszerelések
Kereskedelmi öntvények és kályhák

Lakatosáru
Zománczott lemez és öntöttedény

Minden e szakmába vágó apróvasárak.